

Агар дар ҷаҳон набвад омӯзгор,
Шавад тира аз беҳирад рӯзгор.

ҲАҶТАНОМА АЗ 20-УМИ ИЮЛИ СОЛИ 1932 НАШР МЕШАВАД

№48 (12481)
28 ноябри
соли 2024

ОМУЗГОР

НАШРИЯИ ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН www.omuzgor-gazeta.tj

КАЛОМИ ПЕШВО

Парчами давлатӣ – омили муҳимтарини иттиҳоду сарҷамъии мардум

Паёми шодбошии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи Парчами давлатӣ 24.11.2024, шаҳри Душанбе

Ҳамватанони азиз!

Ҳамаи шуморо ба ифтихори Рӯзи Парчами давлатӣ, ки рамзи соҳибхитиёрӣ, ваҳдату ягонагӣ ва сарфарозии миллати куҳанбунёдамон мебо-

шад, самимона табрик мегӯям.

Ойини парчамдорӣ халқи мо дар масири таърихи чандинҳазорсолаи он умеду ормон ва дастовардҳои мардуми сарбаланди мо, яъне,

давраҳои гузаштаи давлатдорӣ тоҷикон ва даврони соҳибистиклолии Тоҷикистони навинро таҷассум менамояд.

Тасвиру хусусиятҳои хоси Дирафши Ковиён, ки ҳоло дар Ливои Президенти Тоҷикистон ҳамчун рамзи пойдеории давлатдорӣ миллии мо инъикос ёфтаанд, таҷассумгари асолату хувияти миллӣ ва нангу номуси тоҷикон ҳамчун миллати тамаддунсоз ва соҳиби таърихи бостонӣ ба шумор мераванд.

Парчами давлатӣ дар раванди бунёди давлатдорӣ навин нишонаи возеҳи соҳибдавлатии миллат, мояи ифтихори шахрвандон ва омили муҳимтарини иттиҳоду сарҷамъии мардум ба хотири Ҳимояи истиқлолу озодии Ватан ва илҳомбахши ҳар як фарди ҷомеа барои заҳмати содиқона ба хотири фардои ободу осуда мебошад.

Хусусан, дар вазъи мураккабу пешгӯинашавандаи ҷаҳони имрӯза Парчами давлатии мо ба рамзи хувияти миллӣ, садоқат ба Ватан, ҳифзи марзу буми он ва Ҳимояи манфиатҳои давлату миллат табдил ёфтааст.

Сатрҳои «Зи дурии замонаҳо расидаем, Ба зери Парчами ту саф кашидаем», ки дар Суруди миллии кишвар садо медиҳад, дар замири ҳар як шахси огоҳу бедордил хотираи пур аз ифтихори таърихӣ ва эҳсоси садоқат ба ойину анъанаҳои деринаи миллиро бедор месозанд.

Тайи 33 соли Истиқлоли давлатӣ мо тавонистем, ки маҳз таҳти Парчами миллии худ раванди эъморӣ давлати пояндаи хешро бар пояи арзишу суннатҳои миллӣ вусъат бахшем.

Чанд рӯз пеш мо 30-юмин солгарди қабули нахустин Конститутсияи Тоҷикистони соҳибхитиёрро ботантана таҷлил намудем, ки дар он Парчам ҳамчун яке аз рамзҳои муқаддаси давлатӣ, нишонаи ҳастӣ ва пойдеории давлатдорӣ миллии тоҷикон дарҷ гардидааст.

(Давоми дар саҳ. 2)

САБҚАТ

23-юми ноябри соли 2024 дар Театри давлатии академии опера ва балети ба номи Садриддин Айни маросими тантанавии ҷамъбасти Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» баргузор гардид, ки дар он намоёндогони Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату кумитаҳо, ташкилоту созмонҳои эҷодӣ, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят ва шаҳру ноҳияҳо, шарикони рушд, муассисаҳои таълимӣ, иштирокчиёни озмун, волидайнӣ хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва намоёндогони васоити ахбори омма иштирок намуданд.

Нахуст раиси комиссияи озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст», муовини Сарвазирӣ мамлакат Дилрабо Мансурӣ суҳанронӣ намуда, таъкид кард, ки таҳти сарпарастии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон баҳри баланд бардоштани завқи китобхонӣ, тақвияти нури зеҳнӣ, дарёфти чехраҳои нави суҳанвару суҳандон, арҷ гузоштан ба арзишҳои миллию фарҳангӣ, инкишофи қобилияти эҷодӣ, таҳкими эҳсоси ҳудодоҳию худшиносӣ, тақмили захираи луғавӣ ва мусоидат дар рушди ҷаҳони маънавии тамоми сокинони кишвар соли шашум аст, ки Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» баргузор гардид.

Ғолибон қадрдонӣ шуданд

Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» ҷамъбаст гардид

Имсол озмуни мазкур аз рӯйи 6 номинатсия – адабиёти кӯдакону наврасон ва осори шифохӣ, адабиёти классикии тоҷик, адабиёти муосири тоҷик, адабиёти ҷаҳон, эҷоди назм ва эҷоди наср миёни хонандагони синфҳои ибтидоӣ муассисаҳои таҳсилоти умумӣ

(синфҳои 1-4), хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоӣ касбӣ (синфҳои 10-11), донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олиӣ касбӣ (бакалавр, магистр) ва докторантҳои муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва илмӣ, омӯзгорони ҳа-

маи зинаҳои таҳсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намоёндогони касбу кори гуногун баргузор гардид.

Натиҷаи ҷамъбасти ниҳой нишон дод, ки иштирокчиёни озмун аз шаҳри Душанбе соҳиби 43 ҷой, вилояти Хатлон 35 ҷой, вилояти Суғд 29 ҷой, ВМКБ соҳиби 13 ҷой ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 10 ҷой гардиданд.

Ба ғолибони ҷойи аввал маблағи 35000 сомонӣ, ҷойи дуюм 25000 ва ҷойи сеюм 20000 сомонӣ, диплом ва дигар тухфаҳои хотиравӣ тақдир гардид.

Бояд қайд кард, ки 21-уми ноябри соли ҷорӣ барои дарёфти «Шоҳҷоиза»-и Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» аз 21 нафар ғолиби ҷойҳои яқум 15 нафар иштироккарда, донишу ҷаҳонибинии довталабон санҷида шуд. Дар натиҷа Ҳасанова Малика, хонандаи синфи 11-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №5-и шаҳри Кӯлоб сазовори «Шоҳҷоиза» дар номинатсияи адабиёти кӯдакону наврасон ва осори шифохӣ, Мабаткадамова Шаина, хонандаи синфи 9-и Мактаби Президентӣ дар шаҳри Хоруғ сазовори «Шоҳҷоиза» дар номинатсияи адабиёти классикии тоҷик, Шарифзода Сабрина, хонандаи синфи 11-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №69-и ноҳияи Восеъ сазовори «Шоҳҷоиза» дар номинатсияи адабиёти муо-

(Давоми дар саҳ. 2-3)

КАЛОМИ ПЕШВО

(Аввалин дар саҳ. 1)

Яъне, Парчам дар радифи Суруди миллӣ ва Нишони давлатӣ аз ҷумлаи муқаддасоти миллии мо мебошад.

Дастовардҳои замони соҳибистиклолии кишвар баёнгарии воқеияте мебошанд, ки мардуми шарафманди тоҷик таҳти Парчами давлатии худ имкони ба таърихи гузашта ва мазмуну моҳияти воқеии давлатдорӣ навини хеш бо чашми ибратомӯз ва диди нав назар намуданро пайдо карданд.

Маҳз дар заминаи чунин ҷанбаҳои ибратомӯзи таърихи пурифтиҳори худ мо ба сӯйи ояндаи дурахшони давлат, Ватан ва халқи ободгару созандамон бо эътимоди қавӣ ва қадамҳои устувор пеш рафта истодаем.

Ба ин маънӣ, ойини парчамдорӣ мо ҳамчун суннати пайвандгари наслҳо ва омилҳои иттиҳоди сарчамъии сокинони мамлакат умри ҷовидонӣ хоҳад дошт.

Парчами давлатӣ – омилҳои муҳимтарини иттиҳоди сарчамъии мардум

Ҳамватанони арҷманд!

Имрӯз Тоҷикистони маҳбуи мо таҳти парафшонии Парчами давлатии худ дар арсаи байналмилалӣ ҳамчун кишвари ташаббускорӣ сулҳдӯст муаррифӣ гардида, ҷомеаи ҷаҳонӣ ибтикороти моро ба хотири ҳалли мушкилоти глобалӣ, аз ҷумла, обу иқлим ва дигар масъалаҳои мубраму доғи рӯз дастгирии мекунад.

Ҳоло Парчами давлатӣ соҳибистиклоли Тоҷикистон дар радифи парчамҳои давлатии дигар кишварҳои олам дар созмонҳои бузурги байналмилалӣ парафшон мебошад, ки дар баробари эҳсоси ифтихор масъулияти ҳар як фарди ҷомеаро баланд мебардоранд.

Аз ин лиҳоз, эҳтиромӣ Парчами давлатӣ ва дигар муқаддасоти миллӣ ҳамчун рамзи муқаддаси давлатӣ соҳибистиклол аз ҷумлаи вазифаҳои пурифтиҳор ва қарзи вичодиву инсонии ҳар як шаҳрванд дар дохил ва хориҷ аз кишвар ба ҳисоб меравад.

Арҷгузорӣ ба Парчами давлатӣ аз ҷониби сокинони кишвар, ба таври шоиста ва дар ҷойҳои муносиб афрохтани он, аз ҷумла, дар кӯчаву хиёбонҳои шаҳру ноҳияҳо, муассисаҳои таълимӣ, иншооту биноҳои маъмуриву хизматрасонӣ, ҳатти марзи сарҳади давлатӣ, инчунин, дар манзилҳои истиқоматӣ нишонаи ифтихор аз давлату давлатдорӣ навини тоҷикон мебошад.

Мо ба фарзандони худ ҳанӯз аз хурдсолӣ бояд ҳамеша талқин намоем, ки Парчами давлатӣ шарафи инсонӣ, нангу номуси миллӣ ва рӯйи сурху сари баланди ҳар як фарди ҷомеа ба ҳисоб меравад.

Хотирнишон месозам, ки мо таҳти Парчами давлатӣ ба дастовардҳои бузург, аз ҷумла, Ваҳдати миллӣ ва даврони созандагӣ расидем ва минбаъд низ бо ҳамин рамзи муқаддаси сӯҳрати созандагиву бунёдкоронаро ба хотири баланд бардоштани сатҳу сифати зиндагии ҳар як хонадони мардуми кишвар, бунёди ҷомеаи адолатпарвар, озоду демократӣ ва ҳуқуқбунёду дунявӣ пеш хоҳем бурд.

Бори дигар тамоми ҳамватанони азизро ба ифтихори Рӯзи Парчами давлатӣ самимона табрик гуфта, орзумандам, ки ин рамзи муқаддаси Тоҷикистони соҳибистиклол бар сари давлату миллати шарафманду сарбаланди тоҷик ба таври ҷовидона парафшон бошад ва моро ба сӯйи ояндаи ободу осуда раҳнамун созад.

Рӯзи Парчами давлатӣ муборак бод, ҳамватанони азиз!

САБҚАТ

Ғолибон қадрдонӣ шуданд

(Аввалин дар саҳ. 1)

сири тоҷик ва Алимова Асилабону, хонандаи синфи 3-и гимназияи №4-и шаҳри Душанбе сазовори «Шоҳҷоиза» дар номинатсияи адабиёти ҷаҳон гардидаанд.

Дар охири муовини Сарвазирӣ мамлакат, раиси Комиссияи озмуни ҷумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» Дилрабо Мансурӣ чихати дар сатҳи баланд ташкил ва баргузор намудани Озмуни ҷумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» ба Вазорати маориф ва илми кишвар, Кумитаи телевидион ва радио, Китобхонаи миллии Тоҷикистон ва дигар вазорату кумитаҳо, инчунин, дар тайёр намудани довталабон ба роҳбаландон, омӯзгорону волидон ва барои шаффофу воқеъбинона баҳогузорӣ намудан ба ҳайати доварон изхори сипосу миннатдорӣ намуд.

РҮЙҲАТИ ҒОЛИБОН АЗ РҮЙИ НОМИНАТСИЯҲО

НОМИНАТСИЯИ АДАБИЁТИ КҮДАКОН НАВРАСОН ВА ОСОРИ ШИФОҲӢ

Гурӯҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

Ҷойи якум ба хонандаи синфи 3-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №39-и ноҳияи Шоҳмансур Холид Шарипов дода шуд, ки омӯзгори ӯ Гулсуноӣ Азизова мебошад.

Дар ин номинатсия хонандаи синфи 4-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №1-и ноҳияи Зафаробод Азиза Исмоилова ва хонандаи синфи 4-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №139 аз шаҳри Ваҳдат Фарахноз Исломова сазовори ҷойҳои дуҷум гардидаанд.

Инчунин, ҷойи сеюмро хонандаи синфи 4-и литсейи №1-и шаҳри Панҷакент Сумая Рустамова, хонандаи синфи 4-и литсейи №1-и шаҳри Кӯлоб Сувайба Темирзода ва хонандаи синфи 4, литсейи тамоюли техникаи ноҳияи Данғара Самира Халилова соҳиб гардидаанд.

Гурӯҳи дуҷум - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-8)

Хонандаи синфи 6-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №24-и ноҳияи Данғара Шахло Маҳмадалиева сазовори ҷойи якум гардид.

Хонандаи синфи 5-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №52-и ноҳияи Исмоили Сомонӣ Робия Бобоева ва хонандаи синфи 8-и литсейии инноватсионии шаҳри Душанбе Абдумусаям Акбарзода сазовори ҷойи дуҷум гардидаанд.

Инчунин, дар ин номинатсия хонандаи синфи 8-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №6-и ноҳияи Дарвоз Ҳамида Амруллозода, хонандаи синфи 6-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №3-и ноҳияи Вахш

Бибимарям Раҳмонова ва хонандаи синфи 5-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №53-и ноҳияи Исмоили Сомонӣ Файзигул Хайруллоева сазовори ҷойҳои сеюм гардидаанд.

Гурӯҳи сеюм - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоӣ касбӣ (синфҳои 10-11)

Хонандаи синфи 9-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №8-и ноҳияи Исмоили Сомонӣ Шаҳбону Содикова сазовори ҷойи якум гардид.

Хонандаи синфи 9-и литсейии ба номи Умари Хайёмӣ ноҳияи Сино Нодири Шарипова ва хонандаи синфи 9-и литсейии №2-и ноҳияи Сино Мадина Ҳакимова соҳибии ҷойи дуҷум шуданд.

Дар ин номинатсия сазовори ҷойи сеюм хонандаи синфи 9-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №16-и ноҳияи Айни Шахиди Холмирозова, хонандаи синфи 9-и литсейии №4-и ноҳияи Шоҳмансур Субхиддин Бобоев ва хонандаи синфи 9-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №12-и ноҳияи Панҷ Шукрияи Ривочиддин гардидаанд.

НОМИНАТСИЯИ АДАБИЁТИ КЛАССИКӢИ ТОҶИК

Гурӯҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

Хонандаи синфи 3-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №34-и Ҳисор Нодири Нанимова ҷойи якумро сазовор гардид.

Хонандаи синфи 1-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №24-и ноҳияи Рӯшон Давлатқадам Муборакқадамов ва хонандаи синфи 3-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №18-и ноҳияи Данғара Моҳлиқоб Толибова ҷойҳои дуҷумро ба даст овардаанд.

Хонандаи синфи 2-и литсейии №2-и шаҳри Кӯлоб Ҳумайро Назирова, хонандаи синфи 4-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №86-и ноҳияи Сино Мустафо Насруллоев ва хонандаи синфи 4-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №5-и шаҳри Хучанд Адиба Азимова сазовори ҷойҳои сеюм гардидаанд.

Гурӯҳи дуҷум - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

Хонандаи синфи 10-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №17-и ноҳияи Восеъ Сочидамох Абдурозиқзода сазовори ҷойи якум гардид.

Хонандаи синфи 8-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №5-и шаҳри Бохтар Махпарии Рустамдухт ва хонандаи синфи 10-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №71-и ноҳияи Шоҳмансур Фаршатамохи Фаҳриддин сазовори ҷойҳои дуҷум гардидаанд.

Хонандаи синфи 9-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №63-и шаҳри Панҷакент Фараҳбахш Аҳмедзода,

хонандаи синфи 10-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №11-и шаҳри Норак Аслам Қаҳҳоров ва хонандаи синфи 9-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №42-и ноҳияи Мастҷох Давлатова Шодона сазовори ҷойҳои сеюм гардидаанд.

Гурӯҳи сеюм - донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёнаи олӣ касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

Донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ Гулизои Абдуқодир сазовори ҷойи якум гардид.

Донишҷӯи курси 3-и Донишгоҳи давлатии Данғара Нигора Сафарова ва донишҷӯи курси 1-и Академияи Вазорати қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаҳри Хучанд Манучеҳр Султонзода сазовори ҷойҳои дуҷум гардидаанд.

Дар ин номинатсия донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи технология ва менеҷменти инноватсионии шаҳри Кӯлоб Сурайёи Тохирхон, донишҷӯи курси 1-и Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрави шаҳри Бохтар Шоҳруҳ Тағаймуродиён ва донишҷӯи курси 1-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Паринамоҳ Назирова ҷойи сеюмро сазовор шуданд.

Гурӯҳи чорум - омӯзгорони ҳамаҷинсаи таҳсилот, ходимони илмҳои адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намоёндогони касбу кори гуногун

Омӯзгори муассисаи таълимии хусусии «Литсейии инноватсионии Ҷавонӣ» дар шаҳри Хучанд Озода Қаландарзода соҳибии ҷойи якум гардид.

Омӯзгори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Библи Хигматулло ва омӯзгори муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №31-и ноҳияи Рӯшон Муслима Мирҷонова сазовори ҷойҳои дуҷум гардидаанд.

Муовини директори Маркази таҳсилоти иловагии шаҳри Гулистан Лоик Кенчаев, нафақахӯр, Аълоҷии макомоти адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Зулайхо Умарова ва омӯзгори литсейии №1-и шаҳри Истаравшан Абдурӯис Абдуҷабборов соҳибии ҷойҳои сеюм шуданд.

НОМИНАТСИЯИ АДАБИЁТИ МУОСИРИ ТОҶИК

Гурӯҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

Хонандаи синфи 4-и гимназияи №2-и ноҳияи Шоҳмансур Раҳима Қосимзода сазовори ҷойи якум гардид. Хонандаи синфи 4-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №16-и ноҳияи Ванҷ Фотима Гундакова ва хонандаи синфи 3-и гимназияи №1-и шаҳри Истаравшан Ҳадиса Раҳимова сазовори ҷойҳои дуҷум гардидаанд.

Хонандаи синфи 3-и Гимназияи «Андешаи пок»-и ноҳияи Шоҳмансур Зулайхо Каримова, хонандаи синфи 4-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №96-и шаҳри Туреунзода Майрам Остонакулова ва хонандаи синфи 2-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №21-и ноҳияи Восеъ Рукмия Икромова соҳибии ҷойҳои сеюм гардидаанд.

Гурӯҳи дуҷум - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

Хонандаи синфи 11-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №52-и ноҳияи Исмоили Сомонӣ Гулафзо Убайдуллоева сазовори ҷойи якум гардид. Хонандаи синфи 11-и литсейии №1-и шаҳри Истаравшан Оиша Алимова ва хонандаи синфи 10-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №39-и ноҳияи Фархор Нигора Назарова сазовори

(Давомаши дар саҳ. 3)

САБҚАТ

(Аввалин дар сах. 2)

чойҳои дуом шуданд.

Хонандаи синфи 9-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №24-и ноҳияи Рӯшон Фуркати Азалшо, хонандаи синфи 9-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №21-и ноҳияи Ишқошим Динара Мамадонусова ва хонандаи синфи 10-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №21-и шаҳри Хучанд Париноз Абдузода соҳиби чойҳои сеюм шуданд.

тахсилоти миёнаи умумии №10-и ноҳияи Шугнон Васфия Алиёрова, хонандаи синфи 4-и литсейи Президентӣ барои хонандагони болаёқат дар ноҳия Сино Сумая Одилзода ва хонандаи синфи 4-и литсейи №3 барои хонандагони болаёқати шаҳри Душанбе Рухсона Худоева сазовори чойҳои сеюм шуданд.

Гуруҳи дуом - хонандагони муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

миёи №9-и шаҳри Конибодом Мунира Абдурахмонова ва омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №23-и ноҳияи Роштқалъа Сурма Алифбекова сазовори чойҳои сеюм шуданд.

**НОМИНАТСИЯИ ЭҶОДИ НАЗМ
Гуруҳи якум - хонандагони муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)**

Хонандаи синфи 11-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №37-и ноҳияи Мастҷох Марзбоналӣ Курбонзода сазовори чойи якум гардид. Хонандаи синфи 9-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №8-и шаҳри Панҷакент Афрӯза Эргашова, хонандаи синфи 10-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №17-и ноҳияи Ванҷ Ханифаи Ёри сазовори чойҳои дуом шуданд.

Ҳамзамон, хонандаи синфи 10-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №4-и ноҳияи Тоҷикобод Исмаева Райхона, хонандаи синфи 9-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №13-и шаҳри Истаравшан Марям Қодирова ва хонандаи синфи 10-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №39-и ноҳияи Восеъ Саидаи Рамазон соҳиби чойҳои сеюм шуданд.

Гуруҳи дуом - донишҷӯёни муассисаҳои тахсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои тахсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

Донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Шукрона Исломо-

кашев ва сокини ноҳияи Айни Чамшеди Орифиён сазовори чойҳои сеюм шуданд.

**НОМИНАТСИЯИ ЭҶОДИ НАСР
Гуруҳи якум - хонандагони муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)**

Хонандаи синфи 11-и литсейи №2-и ноҳияи Сино Раҳимаи Тохир соҳиби чойи якум гардид. Хонандаи синфи 11-и мактаби Президентии Бӯстон Ғозимуҳаммад Ғозиев ва хонандаи синфи 9-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №18-и ноҳияи Данғара Хумайни Кароматзода сазовори чойҳои дуом гардиданд.

Хонандаи синфи 10-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №12-и ноҳияи Роштқалъа Камила Лаблҷубаева, хонандаи синфи 9-и литсейи №1-и ноҳияи Восеъ Моҳру Бурҳонова, хонандаи синфи 10-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №13-и шаҳри Ваҳдат Ҳилола Самадова соҳиби чойҳои сеюм гардиданд.

Гуруҳи дуом - донишҷӯёни муассисаҳои тахсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои тахсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

Донишҷӯи курси 3-и Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон Сайидо Шарапов сазовори чойи якум гардид. Донишҷӯи курси 3-и Академияи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Гулзода Шералиева ва донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хоричии

Гуруҳи сеюм - донишҷӯёни муассисаҳои тахсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои тахсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

Хонандаи синфи 10-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №3-и шаҳри Ваҳдат Рухмина Саидова сазовори чойи якум гардид.

Ғолибон қадрдонӣ шуданд

Донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Самира Ҳамроева сазовори чойи якум гардид. Донишҷӯи курси 4-и Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Азамат Астанаев ва донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Раҳматшоҳзода Комрон соҳиби чойҳои дуом шуданд.

Донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Шоҳруҳи Чумъамурод, донишҷӯи курси 1-и Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи Моёншо Назаршоев Анжела Шочиева ва донишҷӯи курси 3-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ Зиёвуддин Дустмуҳаммадзода сазовори чойҳои сеюм шуданд.

Гуруҳи чорум - омӯзгорони ҳамаи зинаҳои тахсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун
Дар ин номинатсия лаборанти Коллеҷи тиббии ҷумҳуриявӣ Амина Содикова соҳиби чойи якум гардид.

Омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №12-и шаҳри Бохтар Фарришта Одинаева ва омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №11-и шаҳри Панҷакент Барно Муқбилова соҳиби чойҳои дуом гардиданд.

Омӯзгори литсейи №3 барои хонандагони болаёқати шаҳри Душанбе Соҳида Нуруллозода, китобдори Китобхонаи марказии ноҳияи Дарвоз Қосимҷон Ватанов ва омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №21-и ноҳияи Восеъ Меҳринигор Ғоибзода соҳиби чойҳои сеюм шуданд.

НОМИНАТСИЯИ АДАБИЁТИ ҶАҶОН

Гуруҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

Хонандаи синфи 4-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №10-и шаҳри Исфара Начиб Шоалифов соҳиби чойи якум гардид.

Хонандаи синфи 4-и мактаби тоҷикӣ-русӣ шаҳри Кӯлоб Шукрона Ҳасанова ва хонандаи синфи 3-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №28-и ноҳияи Фирдавсӣ Хумоюн Сафолов соҳиби чойҳои дуом шуданд.

Хонандаи синфи 3-и муассисаи

Хонандаи синфи 9-и литсейи №1-и ноҳияи Исмоили Сомонӣ Мушаррафа Қамарзода ва хонандаи синфи 9-и гимназияи №4-и шаҳри Хучанд Хусниоллоҳ Комилов сазовори чойҳои дуом гардиданд.

Хонандаи синфи 7-и муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №20-и ноҳияи Шоҳмансур Маргарита Лашкарбекова, хонандаи синфи 11-и Мактаби Президентӣ барои хонандагони болаёқати ноҳияи Данғара Кибриё Исӯфзода ва хонандаи синфи 10-и литсейи Президентӣ барои хонандагони болаёқат дар ноҳияи Сино Шукрона Ҳаётзода соҳиби чойҳои сеюм шуданд.

Гуруҳи сеюм - донишҷӯёни муассисаҳои тахсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои тахсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

Донишҷӯи курси 4-и Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни Шукрона Холмуродова сазовори чойи якум гардид.

Донишҷӯи Коллеҷи тиббии шаҳри Ваҳдат Моҳшариф Мирзоева ва донишҷӯи курси 3-и Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон Ширинмо Курбонова соҳиби чойҳои дуом шуданд.

Донишҷӯи курси 4-и Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров Умматалӣ Хоҷаев, донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ Саида Бобоева ва донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Шукрона Хучамқулова соҳиби чойҳои сеюм шуданд.

Гуруҳи чорум - омӯзгорони ҳамаи зинаҳои тахсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун

Омӯзгори Коллеҷи тиббии ноҳияи Бобочон Ғафуров Дилфузаи Исломо сазовори чойи якум гардид. Омӯзгори литсейи №3 барои хонандагони болаёқати шаҳри Душанбе Сиротулло Зоиров ва табиб, корманди Коллеҷи технологӣ-фарматсевтии Тоҷикистон дар ноҳияи Ёвон Буриев Маҳмаддодов сазовори чойҳои дуом доништа шуданд.

Омӯзгори гимназияи №1-и ноҳияи Варзоб Бобочон Ҳабибуллоев, омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи ум-

ва сазовори чойи якум гардид.

Инчунин, донишҷӯи курси 4-и Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров Муҳаммадикбол Ашрафзода ва магистранти Академияи идоракунӣ давлатии назди

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Кароматулло Садилов сазовори чойи якум гардиданд.

Донишҷӯи курси 2-и Донишгоҳи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода Меҳрафзо Кароматзода, докторанти Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров Мусо Хоҷаев ва магистри Донишгоҳи давлатии Данғара Шахло Аминова макоми сеюмро касб намуданд.

Гуруҳи сеюм - омӯзгорони ҳамаи зинаҳои тахсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун
Омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №10-и шаҳри Ваҳдат Идибег Мирзораҳимов соҳиби чойи якум гардид. Омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №33-и шаҳри Истаравшан Раҳмон Авезов ва доктори илмҳои физикаю математика, мудир кафедраи математикаи ҳисоббарорӣ ва механикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Маҳмадсалим Абдукаримов сазовори чойҳои дуом гардиданд.

Омӯзгори муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №45-и шаҳри Кӯлоб Нигина Эмомова, сармутахассиси Федератсияи футболҳои Тоҷикистон Нуралӣ Хор-

Тоҷикистон ба номи Сотим Улӯғзода Санавбар Якубова соҳиби чойҳои дуом гардиданд.

Докторанти Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров Фаридуншоҳ Абдуллоев, до-

нишҷӯи курси 1-и Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни Сафина Худойбердиева ва донишҷӯи курси 3-и Донишгоҳи давлатии Данғара Максуда Холназарова сазовори чойҳои сеюм шуданд.

Гуруҳи сеюм - омӯзгорони ҳамаи зинаҳои тахсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун

Нафақахӯр, собикадори соҳаи маориф аз ноҳияи Мастҷох Абдумалик Зухурӣ сазовори чойи якум гардид. Омӯзгори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Райхона Раҳматова ва корманди Муассисаи давлатии телевизиони «Ҷаҳоннамо»-и Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҷукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Қамар Одинаев сазовори чойҳои дуом гардиданд.

Ҳамзамон, китобдори Институти забон ва адабиёт ба номи Рӯдакӣ Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон Шералӣ Шералиев, корманди шӯъбаи маорифи ноҳияи Восеъ Шамсиддин Арабов ва муҳаррири рӯзномаи «Шамъи ирфон»-и шаҳри Ваҳдат Саидмурод Исқандаров сазовори чойҳои сеюм шуданд.

*Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илм*

BA MUHOSIBATI RUZI PREZIDENT

НАҚШИ ШАХС ДАР ТАЪРИХ

Саҳми инсон дар таърих аз умдатарин масъалаҳои омӯзиш, таҳқиқ, арзёбӣ ва ҳулосабарорӣ мебошад. Ва аз Дунёи Қадим то ба имрӯз мавзуи баҳс интихоб шудааст: магар инсон таърихро офаридааст ё таърих аз хосияти ғавқулодаи қонунмандии тараққиёт ва рушду инкишоф бархӯрд аст?

Дар ҳар сурат, назария ва амалия тақдири кишварҳои олам омилҳои инсониро ҷузъи муайянқунандаи бунёди давлат ва тақдирқандаи ҳодисаҳои ҷамъиятӣ, аз ҷумла, рушди давлатдорӣ эътироф менамояд. Софокл таъкид мекунад: «Дар дунё қувваҳои бузург бисёранд. Аммо бузургтар аз Инсон дар табиат дигар неруе нест. Ӯ дар олам ғолибона қадам мезанад. Тамоми намуди қувваҳои тавассути ақлу фаросати одамии паси сар карда. Лекин боз зӯрии Ақли Инсон дар он аст, ки ояндаро хушмандона пешгӯӣ карда метавонад».

Омӯзиши сифатҳои шахсият воситаи муҳими дарки воқеияти имрӯз ва ояндабинии ҷараёни рушди ҷомеа мебошад. Ба хотири он ки тибқи таъкиди нобигағони классик, «таърих чизе нест, ба ҷуз фаъолияти ба мақсад нигаронидашудаи инсон».

Ҳамзамон, бояд донист, ки сарчашмаи асосии мақсадгузорӣ, на шуури инсон, балки раванди воқеаҳои ҷамъиятӣ, олами объективӣ мебошад ва шахсро барои ҷуръат, тасмилгириро амал тақдир менамояд. Воқеият аст, ки ниёз ба амалро ногузир мегардонад.

Аз лиҳози дигар, ба таъбири академик И. Ковалченко, «ҳар насли таърихӣ инсоният дар давраи мушаххаси замон аз захираҳои таъингардидаи моддӣ ва маънавие бархӯрдор аст, ки системаи муносибатҳои истеҳсолӣ, сиёсӣ, ва маданияти давр онро фароҳам овардааст. Ва ин насл ҳангоми фаъолияти қодир аст, фақат аз ҳамин захираҳо истифода намояд. Фаъолияти худро ташкил кунад.

Дуруст аст, ки дар натиҷаи амали мақсаднок ин захира ва ин имконот метавонанд тақдир ва муносибатҳои тағйир ёбанд, аммо амал қардан, танҳо ва фақат дар доираи ана ҳамин имкониятҳо ва ана ҳамин захираҳо сурат гирифта метавонад».

Яъне, фаъолияти раҳбари сиёсии ҷомеа, ки бо амри тақдир масъулияти сарвари миллат ба дӯши ӯ меафтад, дар доираи ду омил – моддӣ ва маънавий маҳдуд аст.

Таҳлил, баррасӣ ва арзёбии шахсияти раҳбари сиёсӣ аз он ҷиҳат ҳам қобили тавачҷуҳ аст, ки сарфи назар аз замон ва мушкилоти рӯ ба рӯи ҷомеа, фазилати ӯ муҳитсоз ва омилҳои ташаккули навъи боварӣ, эътимод, ахлоқ ва маънавиёти табақаҳои гуногуни ҷомеа мегардад.

Яке аз самтҳои омӯзиши сифати шахсияти раҳбар, инъикоси фаъолияти ӯ дар ҳолати динамики – қудрати пешрафт, ҳалли мушкилот ва сарнавишти сиёсии ҷомеа, ки новобаста аз иродаи зимомдори мамлакат арзи вучуд кардааст, маҳсуб мегардад.

Насли мо шоҳиди сиёсати амалии Сарвари кишвар дар мушкилтарин даврони давлатдорӣ тоҷикон, охири асри XX ва нимаи аввали асри XXI аст.

Ман, ҳамчун шахрванд, шоҳиди воқеаи ва иштирокдори раванди сиё-

сати амалӣ зерин раҳбарии Қаҳрамони миллати тоҷик, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳастам.

Аз ин лиҳоз, барои мо арзишмандии табиат ва нақши шахсияти Раҳбар дар тулуи мушкилнафаси давлатдорӣ миллӣ, шароити ниҳоят сангини гирдоби таърихӣ, даврони тақдирсоз, қонунмандии ҷараёни тараққиёти ҷамъиятии замон чун оина равшан аст.

Волотарин сифати роҳнамо дар қудрати қабули қарор ва амалӣ кардани он дар ҳаҷорҷубаи таъмини суботи миллӣ ва рушду тараққиёти мамлакат аён мегардад.

Нақшаи ба ниёзҳои мардумӣ ҷавобгӯ, таҳассусмандона ва дақиқ пешбинигардидаи зина ба зина ба эътилод овардани вазъи мамлакат, нишонаи аслии ин сиёсат ба ҳисоб меравад.

Бузургтарин фоҷиа барои мардумони олам низоъ бар мабнои динӣ – мазҳабӣ ва миллӣ – маҳалгарой ба шумор меравад. Бо анғезаҳои умқӣ ва носолими руҳиву равонӣ, ки хосияти ҳамагонии қишрҳои васеи мардумиро касб мекунад, ҳаллу фасли чунин даргириҳо аз мушкилтарин вазифаҳои сарварони кишвар, ҳатто наслаҳо мегардад. Ҳамасронии мо шоҳиди чунин воқеаҳои хуношомии тӯлонӣ дар Сурия, Ироқ, Яман, Сомали, Судон ва даҳҳо кишвари дигари олам мебошанд. Хирадмандии раҳбари давлат, дараҷаи олии тавони ҳаллу фасли мушкилоти инсонӣ, ки дар қазияи фалокати миллати тоҷик зуҳур гардид, аз сифатҳои олии ва фарққунандаи Сарвари Тоҷикистон мебошад.

Дар баробари ин, дар шароити ҳазинаи холии давлат, кӯшиши умдаи ҳукумат – масъалаи бо нон таъмин кардани аҳоли буд.

Тавассути қабули қарорҳои ғайримаммулӣ ба мардум заминҳои қорам тақсим карда шуд. Дигар ҷораҳои ғавқулодаи наҷот аз ғуруснағӣ ва касалиҳои марбут ба ин вазъ руҳодо батадриҷ амалӣ гардиданд.

Роҳбари давлат муътақид аст, ки мавҷудияти инсон дар ҷомеа хосияти мухтор надорад. Маҳсули фазо, муҳит, вазъият ва воқеият аст. Рушди инсониро масъалаи ҳаётан муҳим ва замонати тараққиёти устувори имрӯзу ояндаи миллат эълон ва дар ин самт миллиардҳо сомонӣ сарф кард.

Чунин назария ва усули қор раванди мақсаднокӣ стратегӣ гирифт.

Давлат бо тамоми неру кӯшиш мекунад, ки наврасону ҷавонони мамлакат бо тарбия ва таълими босифат фарогир бошанд. Дар бораи қонунҳои тараққиёти табиат, ҷамъият ва тафаккур тасаввуроти аниқ дошта, роҳ ва усули истифодаи онҳо ҳоро омӯзанд. Агар воқеияти объективӣ ба фазои субъективӣ таъсиррасон бошад, субъект низ мебошад ба ҳолати объективии ҷомеа таъсиргузор, фазосоз, аз ҳама муҳим, омил будани худро ба намоиш гузошта тавонад.

Зарурат ба таъкид аст, ки Илм, Дониш ва Маърифат аз ниёзҳои ҳаётан муҳими ҷомеаи башарӣ ҳастанд.

Кӯшиши Сарвари кишвар, ки мо солҳо шунидем ва дидем, таъкиди он нуктаест, ки «сафарбар кардани тамоми неруи инсонӣ ба самти ягона – рушди донишу маъ-

рифат мебошад. Давроне хушбахт ҳисобида мешавад, ки бузургтарин фатҳ – расидан ба қуллаҳои дониш эътироф гардад» (Анри Сен-Симон).

Яке аз нишонаҳои хирадмандии Роҳбари давлат ҷиддан ба инобат гирифтани пешомадҳои ғавқулода ва ғайриинтизорӣ иқтисодӣ, иҷтимоӣ дохилӣ ва омилҳои берунӣ хосияти табиӣ ва геополитикидошта маҳсуб мегардад.

Муносибати Сарвари давлат дар ин маврид, аз дидгоҳи диалектиқӣ бархӯрдор аст. Ӯ ба воқеият аз мавқеъ ва вусъати тағйирёбӣ, дигаргуншавӣ, инчунин, эҳтимоли таъсиррасонӣ ба вазъи иҷтимоӣ ва иқтисодии Тоҷикистон менигарад.

Ба ақидаи ӯ, инсон дар ҷаҳони бесарусомонӣ ва пешгӯинашаванда бояд низоме қоркард ва роҳандозӣ кунад, ки манфиатҳои миллат ва давлатро ҳимоя карда тавонад. Ҷомеаро дар ҳолати рушд ва ҷавобгӯ ба талаби замон нигоҳ дорад.

Ба андешаи мантиқии Роҳбари давлат, дар баробари омилҳои ирсият, инсон маҳсули муносибатҳои ҷамъиятӣ аст. Тарбият, муҳит, донишу маърифат, таҷриба ва таҳлили муқоисавии таҳаввулотии зиндагӣ ва ҳулосаи дуруст баровардан аз он барои ташаккули шахсият таъсири муайянқунандагӣ дорад.

Таҳлили назария ва амалияи сиёсии Сарвари кишвар аз он шаҳодат медиҳад, ки идеали асосии ӯ сохтани давлати миллӣ тавассути тарбияи ҳисси ҳештаншиносӣ ва худшиносии миллӣ, таъмини ваҳдати миллӣ бар пояи баланди бардоштани неқуаҳолии мардум аст.

Мо эҳсос мекунем, ки ақидаҳои мазкур аз ҷаҳонбинӣ, маънавиёт ва эътиқодмандии бунёдии ин шахсияти бузург сарчашма мегаранд.

Солҳо, мутобиқ ба иҷрои вазифаҳои хизматӣ, ман Сардори давлатро дар сафарҳо ҳамроҳӣ кардаам.

Барои доништан, ӯ на танҳо одамонро ба ҳузури худ мепазирад, балки борҳо пеши мардум меравад, то шахсан ба аҳвол, қору бор ва рафти зиндагиашон шинос шавад.

Ҳар як сухану амалаш барои он тақрорнашаванда ва ҷолиби тавачҷуҳанд, ки натиҷаи таҳлили таҷрибаи зиндагӣ буда, дарбаргирандаи ниёзҳои рӯзафзун ва тағйирёбандаи талаботи ҷамъиятист.

Мо ҳангоми иҷрои вазифа эҳсос мекунем, ки Сарвари кишвар нисбат ба мавқеъ, супориш ва вазифагузориҳои худ итминони қомил дорад. Аз рӯи зинаҳои ташаккули камолоти давлат, пуштибонии мардуми одӣ аз ин сиёсат муътақид аст, ки роҳи интихобкардааш дуруст ва адолатхоҳона аст.

Эътиқодмандии Президент ба ормону орзуҳои худ аз асоси воқеӣ бархӯрдор мебошад. Он бар шурунокии ҳақиқӣ, дарки воқеии вазъ дар дохили мамлакат, минтақа ва кишварҳо, ки тақдири Тоҷикистон бо онҳо алоқамандӣ дорад, асос ёфтааст.

Аз диди Роҳбари давлат, офарандаи таърих инсон аст. Ҳар шахс бояд масъулияти худро дар назди ҷамъият барои имрӯз ва

оянда эҳсос кунад. Вазифаҳои худро донанд. Онро бо дарки масъулият ва қудли имконоти руҳиву равонӣ ва ҷисмонӣ иҷро намоанд.

Дар Осиеи Марказӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ягона кишваре буд, ки аз рӯзҳои аввали Истиқлол ба мушкилтарин шароити сиёсӣ-ҳарбӣ ва иқтисодӣ-иҷтимоӣ гирифтор шуд.

Аз лиҳози қаламрав, мавқеи ҷуғрофӣ, релеф, захираҳои замини қорам, канданиҳои фойданок, дар мавқеи ғайри қобили муқоиса бо дигар давлатҳо қарор дорад.

Дар ин маврид Сарвари кишвар воқеиятро дарк карда, таъкид менамояд, ки имконоти тараққиёт ва пешрафти Тоҷикистон танҳо дар канданиҳои фойданок ва мавқеи ҷуғрофияи он нест. Аз захираҳои маънавий, ақл, фаросат, дониш, таҳассусмандӣ ва дараҷаи рушди илму маърифат – захираҳои инсонӣ, иродатмандии саросарии миллӣ вобастагӣ дорад.

Роҳбари давлат ба хирад ва касбият чун муҳимтарин воситаҳои истеҳсолот ва тақомули давлатдорӣ миллӣ муносибат мекунад. Неруи аслии инсонро на дар мавҷудияти одӣ ҷисмонӣ, балки дар моҳияти ҷаҳонбинӣ ва руҳи ӯ ба инобат мегирад, баҳо мегузорад.

Борҳо ман шоҳиди он будам, таъкид мекард, ки ягона маҳаки шинохти инсон – дарки манфиатҳои миллӣ, мувофиқати қору амали ӯ дар лаҳзаҳои барои давлат ҳалқунанда ва ҳаётан муҳим аён мегардад. На дар сухан ва шиорпардозӣ.

Ҳангоме ки мо дар бораи шахсияти Сарвари кишвар андеша мекунем, роҳи тайнаи муайян ӯро дар зиндагӣ ба ёд меорем.

Ӯ дар оилаи деҳқон таваллуд ва бузург шудааст. Тамоми зинаҳои ҳаёти худро дар миёни мардуми одӣ дар меҳнат, заҳмат, омӯзиш ва андӯштани донишу таҷриба сипарӣ кардааст.

Ҳулосаи мо ин аст, ки бузургтарин устои Роҳбари давлат таҷрибаи рӯзгор аст.

Ҷомеа, ҳамчун ҷузъи табиат, дар давраҳои муайян, ҳассос ба ҳатарзҳои таърихӣ қудрати худро ба намоиш мегузорад. Таҷрибаи асрҳои аср дар ҳазинаҳои ирсии маънавиёти миллӣ маҳфуздоштаро аз худ нишон медиҳад.

Ҳамзамон, шахсияти бузург падидае нест, ки ба тарзи алоҳида, мухтор худро ҳамчун қаҳрамони фардӣ муаррифӣ кунад. Не. Баръакс, шахсияти бузург онест, ки тамоми қудрати ҳешро барои хизмат ба ниёзҳои мардум равона кардааст.

Аз ҷумлаи сифатҳои инфиродии Роҳбари давлати Тоҷикистон, ки мавриди эътирофи умум гаштаанд, волотарин мақом дар байни аҳли сухан дорад. Болотарин манзалаат дар иҷрои қавлу амал ӯроест. Ба ҳамин васила, шухрату шарафу обрӯ касб кард. Мардум ӯро Пешво хонд.

Шахсияти гениалӣ ормон, мақсад ва ниятҳои худро дар он шароит амалӣ мекунад, ки чунин нақш ба ҳислати маънавиёти мардумӣ ва муҳити зиндагӣ созгор ояд.

Эҳёи миллат барои Роҳбари давлат аз масъалаҳои муҳимтарин ба ҳисоб меравад. Маҳз ба ҳамин хотир, бо супориши ӯ китоби «То-

▶▶ БА МУНОСИБАТИ РҶЗИ ПРЕЗИДЕНТ

чикон»-и Бобочон Гафуров нашр ва ба ҳар як хонадони тоҷик тухфа карда шуд. «Шоҳнома»-и Абулқосими Фирдавсро чун қуръони Аҷам эътироф ва китоби рӯйимизии ҳар фарди ватанпарвар эълон кард.

Таҳлили сифатии ғаъолони ба саҳнаи сиёсии солҳои навадуми асри гузашта воридшуда – яке аз фоҷиабортарин давраи таърихӣ миқдони тоҷик, нишонгари он аст, ки бидуни ҷунин шахсияти бузурге, мисли Эмомалӣ Раҳмон, расидани миллати парокандагашта ба сулҳу субот ва таъсиси давлати ягонаи соҳибистиқлол ва ба пайроҳаи рушд раҳнамун сохтани он, ғайриимкон буд.

Ҳамзамон бо ин, мо ҷонибдори он ақида ҳастем, ки зухуроти муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷун шахсияти фавқулодаи сиёсӣ дар таърихи миллати тоҷик падидаи ғайриинтизор нест. Ӯ ифодакунандаи рушду камол, хираду андешаи таърихӣ миллати тоҷик дар роҳи Истиқлоли давлатӣ, маҳсули асрҳост, ки дар нақши ин абармарди сиёсат таҷассум ёфт. Эҳғари ормону орзуҳои миллат дар ҳазораи ахир гашт.

Ҷойи сипос, хотиррасонӣ ва таъкид аст, ки дар муддати зиёда аз се даҳсолаи ахир, таҳти роҳбарии муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таълимоти назариявӣ ва таҷрибаи амалӣ дар масъалаи таъсис, рушд, инкишоф ва ҳимояи соҳти давлатдорӣ миллӣ коркард ва роҳандозӣ гардид.

Аз худ кардан, инкишоф додан ва амалӣ намудани ин таълим аз муҳимтарин вазифаҳои наслҳои имрӯзу фардо, ҳамчун замонати пойдорӣ, субот ва тараққи миллӣ мебошад.

Хотирот шакли ифодаи мавқеи шахсӣ аст. Мо, ҳамасрон, ҳамкорон, ҳамсафон ва шоҳидони даврони ҳокимияти муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳастем. Рӯзу моҳу солҳо моли таърих мешаванд.

Ҷун воқеият шакли субъективӣ дарки ҳақиқат, бидуни шубҳа, дар бораи шахсиятҳои фавқулодаи таърихӣ низ садсолаҳо тафсир ва тавсифномаҳо идома хоҳанд ёфт.

Ин зухуроти одӣ ва маъмулии таҷрибаи таърихи инсоният аст.

Насли охири асри XX ва оғози нимаи аввали асри XXI мушоҳидаҳои фаъоли заҳматҳои бузурги муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар сиёсати амалии давлатдорӣ – ташкил ва раҳбарии ҳукумат, пешбурди кори соҳаҳои ҳаётан муҳим ва тақдирсози сиёсати дохилӣ ва хоричии мамлакат, коркард ва роҳандозии соҳаҳои ҳаётан муҳими давлатдорӣ – иқтисодӣ, иҷтимоӣ, амниятӣ, мудофиавӣ, илм, маориф ва фарҳанг мебошад.

«Тасдиқ мегардад, ки истеъдод ва зухуроти шахсияти фавқулодаи таърихӣ ҳосияти модарзодӣ дорад». Ин худосаи Гегел низ дар сифатҳои муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон воқеияти истисноӣ нест.

Агар бунёдгузори давлати тоҷикон нобиғагии худро дар сиёсат ба аҳли башар нишон дода бошад, шахсияти ӯ низ барои мо ба ҳамин дараҷа омӯзанда аст.

Аммо ҳақиқати таърихи бояд эътироф намуд.

То замони Истиқлол тадқиқоти мустақили мукаммали бунёди ба низом даровардашудаи академӣ

нисбат ба таърихи қадимтарин, қадим, асрҳои миёна ва нав аз ҷониби олимони маъруфи тоҷик, рус, Шурравӣ ва байналхалқӣ анҷом ёфта буд.

Нобиғагии муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар он аст, ки дар натиҷаи тадқиқи мавод ва таҷрибаи таърихӣ, махсусан, воқеияти талхи солҳои аввали мустақилият дар ҳаёти халқи тоҷик, муборизаҳои шадиди геополитикии муосир ва зарурати ҳаётии ҳифзи манфиатҳои миллӣ Тоҷикистон, бо таълифи асар ва суҳанрониҳои андешамандонаи дар умқи фикр сайқалдида, концепсияи Истиқлоли давлатӣ, масъалаҳои ҳештаншиносӣ ва худшиносии миллиро илман коркард ва ба ҳамватанон пешкаш кард.

Дар рафтор, гуфтор ва зиндагии муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ҳамчун инсон ман шахсияти покгинат, одӣ, хоксор, фурутан, хушсуҳбат, нектабиат, ҳимматбаланд, фарди доно ва роҳбари тавоно, фасеҳгуфтор, марди ҳудогоҳу ватандӯст, эҳғари анбана ва бузургии ниёкон, таърихофарин, пайвандгари тоҷикон, ангенандаи руҳи миллӣ, муҳофизи Ватан, масъулиятшинос, руҳбахш, пурқору наққору пурсаёӣ қарин ба одамони меҳнатӣ ва дардошноро дарёфтам.

Ӯ, воқеан, меҳнатдӯст ва заҳматқарин аст. Дар шоҳидӣ ва пеши назари мо садҳо, ҳазорҳо амале ба намоиш гузошт, ки ӯро ҳамчун ҷавонмард, фарзанди баруманди ин сарзамин, ҷонфида ба хотири сулҳу субот, ваҳдат, якпорчагии Ватан, обрӯ, манзала ва тақдири таърихӣ миллат ва давлати тоҷикон муаррифӣ кард.

Масъулияти таъмини амнияти мамлакат, ки солҳо ба дӯши банда гузошта шудааст, воқеан, ҳамарӯза сайқали дониш, таҷриба ва касбият-ро тақозо мекунад.

Бояд эътироф намуд, ки Роҳбари давлат хангоми баррасӣ, таҳлил ва арзёбии маълумот, дараҷаи баланди истеъдоди фитрӣ, тавони расидан ба моҳияти масъала, дарк кардани тазоде, ки аз аломатҳои зоҳирии маълумот ба қонунмандӣ ва умқи падидаи ҷолиби тавачҷуҳ мебарад, муносибат мекунад.

Дар қабули қарор иродатмандӣ, солорӣ ва мустақилияти омӯзанда аз худ нишон медиҳад. Моро низ ба ҷунин муносибат ба ҳама гуна далел водор месозад.

Хирад ва таҳаммулпазирии Роҳбари давлат бо вучуди серталабӣ, дар муносибат бо аъзои ҳукумат, роҳбарони дараҷаҳои гуногуни мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, дар лаҳзаҳои ҳассос, мураккаб ва гоҳо нобарории иҷроии вазифаҳои хизматӣ, барои ҳама гуна сатҳҳои мақомот намунаи барҷастаи омӯзиш, таҷрибаандӯзӣ, арзёбӣ ва худосабарорӣ аст.

Дар бораи роҳ, усул, маърифат, назокат, муошират ва фарҳанги волои идории муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мезадад тадқиқоти таҳассусмандонаи академӣ шоиштаи илмӣ ба анҷом расад. Ва он ҳамчун мактаби раҳбарии давлатдорӣ миллӣ намунаи ибрат мавриди истифодаи наслҳо қарор гирад.

С. ЯТИМОВ

Бознаиш аз рӯномаи «Чумҳурия», №227 (25090) аз 14.11.2024

▶▶ НАТИҶАГИРӢ

Қадрдонии ғаъолони озмун

21-уми ноябри соли 2024 дар Китобхонаи миллии Тоҷикистон бо иштироки раиси комиссияи чумҳуриявӣ озмуни «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст», муовини Сарвазирӣ кишвар Дилрабо Мансурӣ, муовини раиси комиссияи чумҳуриявӣ озмун, вазири маориф ва

номинатсияҳо то 21-уми ноябр идома ёфт. Баргузори озмуни мазкур нишон дод, ки ҳар сол теъдоди довталабон афзуда, китобхонӣ ва тавачҷуҳ ба китоб характери оммавӣ пайдо кардааст.

Дар идомаи чаласаи чамъбасти озмуни чумҳуриявӣ вазири маориф ва

илми кишвар Раҳим Саидзода, ҳайати ҳакамон, иштирокчиёни даври ниҳоӣ ва кумитаи тадорукот чаласаи чамъбасти озмуни чумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» баргузор гардид.

Зимни ифтитоҳи чаласа муовини Сарвазирӣ кишвар Дилрабо Мансурӣ иброз дошт, ки Соли шашум аст, ки Озмуни чумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» бо мақсади баланд бардоштани завқи китобхониву таъвияти неруи зеҳнӣ миёни аҳолии кишвар, аз ҷумла, тарбиягирандагон ва хонандагонӣ муассисаҳои таҳсилоти томақтабӣ ва миёнаи умумӣ, донишҷӯёни муассисаҳои олии касбӣ ва дигар табақаҳои аҳолии кишвар доир гардид. Дар тӯли ин шаш сол мо шоҳиди он гардем, ки шумораи дӯстдорони каломӣ бадеъ меафзояду шумораи он ва сеъ мегардад. Озмуни мазкур ҳамасола дар доираи дастуру супоришҳои Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар фазои ошштаи ватан дар сатҳи баланди омодагию ташкилӣ гузаронида мешавад.

Соли ҷорӣ даври ҷоруми Озмуни чумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» аз 7-уми ноябр оғоз гардид, вобаста ба гурӯҳҳои синнусоли ва

илм иброз дошт, ки бо назардошти тағйири иловаҳои воридшуда ба Низомнома озмун аз рӯйи 6 номинатсия ва гурӯҳҳои синнусоли баргузор гардид, дар даври якум 251 266 нафар, дар даври дуюм 49 267 нафар, дар даври сеюм 3 742 нафар иштирок намуда, ба даври ҷоруми озмун 574 нафар роҳ ёфтанд. Аз теъдоди мазкур дар даври ҷорум 562 нафар ширкат варзид, 12 нафар бо сабабҳои гуногун иштирок накарданд.

Ба комиссияи апеллятсионии озмун 23 нафар барои бозбинии қорашон ариза пешниҳод намуданд, ки аз ҷониби ҳайати комиссия дарҳости довталабон қонё гардонида шуд.

Дар қисмати тантанавӣ 66 нафар волидоне, ки фарзандонашон дар озмун голиб гардидаанд, бо нишони «Маърифатпарвар» ва «Ифтихорнома»-и Китобхонаи миллии Тоҷикистон, инчунин, 66 нафар омӯзгори онҳо бо нишони «Аълоии маориф ва илми Тоҷикистон» ва «Ифтихорнома»-и Вазорати маориф ва илм сарфароз гардонида шуданд. Дар баробари ин, 102 нафар иштирокчиёни ғаъол ҳамчун иштирокчиёни ифтихорӣ, 20 нафар нафақахӯр ва 10 нафар ятиму маъюб бо тухфаҳои пулӣ қадрдонӣ шуданд.

▶▶ НИЗОМ

«МУҲИТИ ТАЪЛИМ – АСОСИ ТАҲСИЛОТИ БОСИФАТ»

25-уми ноябри соли ҷорӣ дар толори Вазорати маориф ва илми Чумҳурии Тоҷикистон миссияи корӣ оид ба дастгирии лоиҳаи «Муҳити таълим – асоси таҳсилоти босифат» бо иштироки Чамшед Ҷӯразода – муовини якуми вазири маориф ва илм, намояндагони Бонки ҷаҳонӣ, сардорони раёсату шуъбаҳои дахлдори дастгоҳи марказии вазорат баргузор гардид.

Зимни суҳани ифтитоҳӣ муовини якуми вазири маориф ва илм аз тавачҷуҳи ғамхориҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Чумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нисбат ба соҳаи маориф ёдовар шуда, ҳамкорӣҳои Вазорати маориф ва илми Чумҳурии Тоҷикистон бо шарикони рушд дар самтҳои гуногуни соҳа боиси рушди соҳаи маориф унвон намуд.

Дар миссияи корӣ амалишавии лоиҳаи «Муҳити таълим – асоси таҳсилоти босифат», натиҷаҳои он, чадвали вохӯриҳо бо шарикони рушд, рушди маорифи миллӣ, баланд бардоштани сифати таълиму тарбия, мониторинги сифати таҳсилот, дастгирии техникаи муассисаҳои соҳаи маориф, азнавсозии инфрасохтори муассисаҳои таълимӣ ва дигар самтҳои соҳаи маориф мавриди баррасӣ қарор гирифт.

ИФТИТОҲИ ИНШООТИ СОҲАИ МАОРИФ ДАР ВИЛОЯТИ ХАТЛОН

26 ноябр зимни сафари корӣ Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода, раиси вилояти Хатлон Давлаталӣ Саид ва вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода дар деҳаи Фалҳободи Ҷамоати деҳоти Хусайнободи ноҳияи Темурмалик синфхонаҳои иловагии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии рақами 15-ро ифтитоҳ намуданд.

Иншооти мазкур дар асоси нақшаи чорабиниҳои Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Темурмалик бахшида ба истиқболи чашни 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи амалишавии Лоихаи «Дастгирии татбиқи Стратегияи миллии рушди маориф» аз ҷониби Гурӯҳи татбиқи лоихаи «Таҷдид ва идомаи сохтмони мактабҳои миёна» бунёд карда шудааст.

Муассисаи замонавии таълимӣ дуошона буда, дорои 10 синфхонаи барҳаво, аз ҷумла, кабинетҳои фаннии химия, физика, математика, синфхонаҳои технологияи таълими меҳнат барои писарон ва духтарон, синфхонаҳои компютерӣ, китобхонаву толори барҳавои хониш, хучраҳои корӣ барои омӯзгорон ва дигар иншооти ёрирасон мебошад.

Иттилоъ дода шуд, ки сохтмони муассисаи мазкур соли 2022 оғоз гардида, фармоишгари он Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

26 ноябр дар идомаи сафари корӣ Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода, раиси вилояти Хатлон Давлаталӣ Саид, вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода дар деҳаи Офтобруяи Ҷамоати деҳоти Чилчахи ноҳияи Темурмалик бинои нави муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии рақами 32-ро мавриди баҳрабардорӣ қарор доданд.

Иншооти мазкур дар доираи тадбирҳои ободонию бунёдкорӣ ба истиқболи чашни бузурги миллии – 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи амалишавии Лоихаи «Дастгирии татбиқи Стратегияи миллии рушди маориф» аз ҷониби Гурӯҳи татбиқи лоихаи «Таҷдид ва идомаи сохтмони мактабҳои миёна» барои 480 хонанда дар ду баст бунёд карда шудааст.

Муассисаи замонавии таълимӣ дуошона буда, аз 10 синфхонаи барҳаво, аз ҷумла, кабинетҳои фаннии химия, физика, математика, синфхонаҳои технологияи таълими меҳнат барои писарон ва духтарон, синфхонаҳои компютерӣ, китобхонаву толори барҳавои хониш, хучраҳои корӣ барои омӯзгорон ва дигар иншооти ёрирасон иборат мебошад.

26 ноябр дар идомаи сафари корӣ Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода бо раиси вилояти Хатлон Давлаталӣ Саид, вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода дар кӯчаи ба номи Исмоили Сомони Ҷамоати шаҳраки Баҳманрӯди ноҳияи Темурмалик бинои шуъбаи маорифи ноҳияро мавриди баҳрабардорӣ қарор доданд.

Иншооти мазкур аз 3 ошона иборат буда, дар масоҳати 799 метри мураббаъ китъаи замин доман паҳн кардааст. Ҳамаи хучраҳои корӣ дар асоси талаботи имрӯза бо дастгоҳу таҷҳизоти муосир, аз ҷумла, компютер, мизу курсӣ ва дигар шароити фаъолият мучахҳаз карда шудаанд.

26 ноябр, дар идомаи сафари корӣ Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода бо раиси вилояти Хатлон Дав-

латалӣ Саид, вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода дар деҳаи Танобҷии болои ҷамоати деҳоти Танобҷии ноҳияи Темурмалик бинои нави муассисаи томактабиро мавриди баҳрабардорӣ қарор доданд.

Муассисаи томактабӣ дар масоҳати 1200 метри мураббаъ китъаи замин аз тарафи соҳибкор Хусрави Фарухзод сохта шудааст.

Иншоот аз 2 ошона иборат буда, дар ошонаи якум 2 уток барои ҷойи хоб, утокҳо барои директор, табиб ва сармуҳосиб ва дар ошонаи дуюм толори варзишӣ, толори мусиқӣ ва 2 утоқи ҷойи хоб барои кӯдакон бо фарогирии 100 кӯдак ҷойгир мебошад.

Баъди ба истифода додани иншоот 15 нафар бо ҷойи кори доимӣ ҷалб карда мешавад. Тамоми утокҳои бино бо тарҳи наву замонавӣ сохта шуда, бо рахтҳои хоб, мизу ҷевонҳо, бозичаҳо барои бозии кӯдакон ва ошона бо тамоми лавозимоти таъмин карда шудааст.

Бо иштироки Сарвазирӣ кишвар Қохир Расулзода, вазири маориф ва илм ва раиси вилояти Хатлон дар деҳаи Хулбуки ноҳияи Восеъ бинои иловагии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №54 ифтитоҳ гардид.

Иншооти мазкур дар асоси нақшаи чорабиниҳои ба истиқболи чашни 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи ҳамкориҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Арабистони Саудӣ бунёд карда шудааст.

Бинои иловагӣ аз 10 синфхонаи таълимӣ иборат буда, барои 480 хонанда дар ду баст пешбинӣ шудааст.

Бинои мазкур аз синфхонаҳои мучахҳазӣ фаннӣ, лабораторияҳои фанҳои химия ва физика, синфхонаи омодагии ибтидоии ҳарбӣ, синфхонаҳои технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ, китобхона, маркази гармидиҳии ягонаи бугӣ ва хучраи омӯзгорон иборат мебошад.

26-уми ноябри соли равон бо иштироки Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода, вазири маориф ва илм ва раиси вилояти Хатлон дар деҳаи Кадучии Ҷамоати деҳоти ба номи Мирзоалӣ Вайсов бинои иловагии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №56 мавриди истифода қарор гирифт.

Иншооти мазкур дар доираи нақ-

шаи чорабиниҳои чашни 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сохта шудааст. Бино аз ду ошона иборат буда, аз 10 синфхона,

утоқи директор ва хонаи омӯзгорон иборат мебошад ва барои 480 хонанда дар ду баст пешбинӣ шудааст.

Гуфта шуд, ки муассиса ба давраи зимистонгузаронӣ омода буда, миқдори зарурии ангишт, ҷӯб ва дигар сӯзишворихо захира шудааст.

Ёдовар мешавем, ки тавачҷуҳи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сиёсати инсонпарваронаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллии – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон нисбат ба соҳаи маориф зиёд буда, барои беҳтар кардани сатҳи сифати таълим дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот ва ба шароити замони муосир ҷавобгӯ намудани маорифи миллии, давоми солҳои соҳибистиклолӣ шароити зарурӣ муҳайё менамояд.

26 ноябр бо иштироки Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода, вазири маориф ва илм ва раиси вилояти Хатлон дар шаҳраки Хулбуки ноҳияи Восеъ бинои нави муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №53 мавриди истифода қарор гирифт.

Иншооти мазкур дар доираи нақшаи чорабиниҳои чашни 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сохта шудааст.

Бино аз ду ошона иборат буда, бо 11 синфхона барои 480 хонанда дар ду баст бунёд гардидааст.

26-уми ноябри соли ҷорӣ Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода, раиси вилояти Хатлон ва вазири маориф ва илм зимни сафари корӣ дар ҷамоати деҳоти Тудақафши шаҳри Кӯлоб бинои иловагии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №49-ро мавриди баҳрабардорӣ қарор доданд.

Иншоот дар доираи тадбирҳои созандагӣ ба истиқболи чашни 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи ҳамкориҳо бо шарикони рушд сохта шудааст.

Бинои иловагии муассисаи таълимӣ дуошона буда, барои 384 хонанда дар ду баст пешбинӣ гардидааст.

Муассисаи замонавии таълимӣ аз 8 синфхонаи барҳаво, аз ҷумла, кабинетҳои фаннии химия, физика, математика, синфхонаҳои технологияи таълими меҳнат барои писарон ва духтарон, синфхонаҳои компютерӣ, китобхонаву толори барҳавои хониш, хучраҳои корӣ барои омӯзгорон ва дигар иншооти ёрирасон иборат мебошад.

Сохмони бино дар заминаи амалишавии Лоихаи «Дастгирии татбиқи Стратегияи миллии рушди маориф» аз ҷониби Гурӯҳи татбиқи лоихаи «Таҷдид ва идомаи сохтмони мактабҳои миёна» бо маблағи 5,3 миллион сомонӣ бунёд карда шудааст.

Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода бо шароити фароҳамовардани дар даргоҳи нави маърифат шинос шуда, бо омӯзгорону хонандагони муассисаи суҳбати самимӣ анҷом доданд.

Таъкид гардид, ки дар шароити имрӯз донишҷӯи забонҳои хориҷӣ шарт ва зарур буда, дар беҳсозии шароити зиндагии мо нақши муассир дорад ва рисолати аслии омӯзгорон дар рӯхияи ватандӯстиву ифтихори миллии ва забонмӯзӣ тарбия намудани насли наврас мебошад.

Дар идомаи сафари корӣ Сарвазирӣ мамлакат Қохир Расулзода, вазири маориф ва илм ва раиси вилояти Хатлон дар маҳаллаи Сайдалӣ Вализодаи шаҳри Кӯлоб бинои иловагии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №41-ро мавриди истифодабарӣ қарор доданд.

Иттилоъ дода шуд, ки синфхонаҳои иловагӣ барои 96 ҷойи нишаст дар назди филиали Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №41 аз ҷониби падару модарон ба маблағи умумии 990 ҳазор сомонӣ бунёд гардида, иншооти мазкур аз як ошона иборат буда, дорои 4 синфхона мебошад.

Дар муассисаи мазкур барномаи «e-Khonish» ба намоиш гузошта шуда, дар бораи фаъолияти таҷрибавӣ маълумот доданд.

Бо ба истифода додани бинои иловагии муассисаи мазкур хонандагон бо шароити мусоиди таълимӣ фаро гирифта шуданд.

26-уми ноябри соли ҷорӣ бо иштироки Сарвазирӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон Қохир Расулзода, вазири маориф ва илм ва раиси вилояти Хатлон бинои нави Шуъбаи маорифи ноҳияи Шамсиддин Шохин мавриди истифода қарор дода шуд.

Тибқи лоихаи бинои шуъбаи маориф аз се ошона ва тахона иборат буда, дар доираи омодагӣ ба истиқболи сазовор аз чашни 35-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бунёд гардидааст.

Қорҳои сохтмонӣ моҳи март соли 2022 оғоз гардида, бино дар муҳлати муайяншуда бо тарҳи муосир ва риояи унсурҳои миллии сохта шудааст.

Шуъбаи маориф дорои утокҳои корӣ буда, толор бо лавозимоти зарурӣ, аз ҷумла, курсиҳои нав ҷиҳозонида шудааст. Минбаъд имкон аст, ки конференсу мулоқот ва дигар чорабиниҳои маърифатиро фарҳангӣ дар ин толор гузаронида шавад.

Атрофи бинои шуъбаи маорифи ноҳияи Шамсиддин Шохин ҷароғон ва сабзу хуррам гардонида шуда, ба маркази ноҳия зебоии хос зам мекунад.

Бо бунёд ва мавриди истифода қарор додани бинои шуъбаи маориф дар ноҳияи Шамсиддин Шохин барои кормандону мутахассисони соҳа шароити арзандаи корӣ фароҳам оварда шуд. Акнун, аҳли маорифи ин ноҳияи баландкӯҳ имкон доранд, ки фаъолиятро беҳтар ба роҳ монда, барои рушди соҳаи маориф, баланд бардоштани сатҳи сифати таҳсилот ва таълиму тарбияи хонандагон саҳми муносиб гузоранд.

ФАЙЗИ ИСТИҚЛОЛ

Ба истикболи чашни бузурги миллӣ – 35-солагии Истиклоли давлатӣ дар деҳаи Хироби Чамоати деҳоти Балчувони ноҳияи Балчувон бинои иловагӣ дар назди муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №11 бо тарҳи хеле зебо ва мувофиқ ба стандартҳои байналмилалӣ бунёд шуда, дар фазои тантанавӣ ба истифода шуд.

Дар ифтитоҳи бинои иловагии муассисаи таълимӣ вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода, раиси вилояти Хатлон Давлаталӣ Саид, раиси Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Нусратулло Давлатзода ва раиси ноҳияи Балчувон Бахтиёр Сафарзода иштирок на-

медихад.

Бино дуошёна буда, аз 8 синфхона, утоқи директор ва хонаи омӯзгорон иборат мебошад ва барои 480 хонанда дар ду баст бунёд гардидааст. Дар рафти чараёни корҳои сохтмонӣ 20 нафар сокини маҳаллӣ ба кор чалб шудаанд.

Зимни шиносӣ ба кори сохтмончиён баҳои баланд дода шуда, барои беҳтар кардани сифати таълиму тарбия, фаъолияти бо-самар ва истифодаи судманди имкониятҳои таълимӣ ба омӯзгорон дастуру хидоятҳои муфид пешниҳод гардид.

Вазири маориф ва илм, раиси вилояти Хатлон ва раиси Кумитаи андоз аз

ИФТИТОҶИ ИНШООТИ СОҶАИ МАОРИФ ДАР ВИЛОЯТИ ХАТЛОН

муданд.

Сохтмони бинои иловагӣ дар назди муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №11 бо маблағгузори муассисаи давлатии «Маркази таҷдид ва сохтмони мактабҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар доираи нақшаи чорабинии 35-солагии Истиклоли давлатӣ сохта шудааст.

Масоҳати умумии замини иншоот 7000 метри квадратӣ ва масоҳати зери сохтмон 300 метри квадратиро ташкил медиҳад.

Бино аз ду ошёна ва 8 синфхона, утоқи директор ва хонаи омӯзгорон иборат мебошад.

Иншооти замонавии соҳаи маориф дар партави сиёсати маорифпарваронаи Пешвои миллат, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон сохта шуда, ҳадаф аз бунёди муассисаи наву замонавии таълимӣ фароҳамсозии шароити арзанда барои таълиму тарбияи насли наврас аст.

Дар синфхонаҳои таълимии муассисаи омӯзгорони соҳибтаҳассус бо истифода аз асбоби аёнӣҳои дарсӣ бо хонандагон машғулият мегузаронанд.

25 ноябр бо иштироки вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода, раиси вилояти Хатлон Давлаталӣ Саид ва раиси Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Нусратулло Давлатзода дар деҳаи Охбулоқи Чамоати деҳоти Тоҷикистони ноҳияи Балчувон бинои иловагии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №4 мавриди истифода қарор гирифт.

Иншооти мазкур дар доираи нақшаи чорабиниҳои чашни 35-солагии Истиклоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сохта шудааст. Корҳои лоиҳақашии иншоотро ташкилоти лоиҳақашии «Инжиниринг Консултантсенд Ассошиатес Лимитед» бо маблағи 4,2 миллион сомонӣ анҷом дода, корҳои пурраиро бошад, мутахассисони ҶДММ «Элит-Строй-Сервис» амалӣ намудаанд.

Масоҳати умумии замини иншоот 5000 метри квадратӣ ва масоҳати зери сохтмон бошад, 300 метри квадратиро ташкил

синфхонаҳои муассисаи таълимӣ дидан намуда, доир ба омӯзиши фанҳои таълимӣ бо омӯзгорон ва хонандагон суҳбат намуданд. Зимни суҳбат омӯзгоронро барои соҳибмаълумот намудани насли наврас, дар руҳияи хештаншиносӣ ба камол расондани онҳо даъват намуда, хонандагонро беҳтар барон аз худ кардани донишҳои муосир, махсусан, омӯзиши забонҳои хориҷӣ ва технологияи нав хидоят қарданд.

25 ноябр бо иштироки вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода, раиси вилояти Хатлон Давлаталӣ Саид ва раиси Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Нусратулло Давлатзода дар деҳаи Солмолидашти Чамоати деҳоти Тоҷикистони ноҳияи Балчувон бинои иловагии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №5 мавриди истифода қарор гирифт.

Иншооти мазкур дар доираи нақшаи чорабиниҳои чашни 35-солагии Истиклоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сохта шудааст. Корҳои лоиҳақашии иншоотро ташкилоти лоиҳақашии «Инжиниринг Консултантсенд Ассошиатес Лимитед» бо маблағи 4,2 миллион сомонӣ анҷом дода, корҳои пурраиро бошад, мутахассисони ҶДММ «Элит-Строй-Сервис» амалӣ намудаанд. Масоҳати умумии замини иншоот 10000 метри квадратӣ ва масоҳати зери сохтмон бошад, 350 метри квадратиро ташкил медиҳад.

Бино аз ду ошёна иборат буда, аз 8 синфхона, утоқи директор ва хонаи омӯзгорон иборат мебошад ва барои 480 хонанда дар ду баст бунёд гардидааст. Дар рафти чараёни корҳои сохтмонӣ 20 нафар сокини маҳаллӣ ба кор чалб шудаанд.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои беҳтар кардани сатҳи сифати таълим дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот давоми солҳои соҳибистиқлолӣ шароити зарурӣ муҳайё менамояд.

Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон

ЗАБОНОМӢЗӢ

Муҳовараи мухтасари забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ

(Барои омӯзгорону хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11), устодону донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёнаи махсус, олиш касбӣ ва кормандони соҳаи маориф ва илм)

Тоҷикӣ	Русӣ	Англисӣ	Овонавишт
ИДҶО – ПРАЗДНИКИ - HOLIDAYS			
Шумо куртаи чаканро дӯст медоред? - Бале, дӯст медорам.	Вы любите платье чакан? - Да, люблю.	Do you like chakan dress? - Yes, I do.	[du: ju: laik chakan dres - jes, ai du:]
Чакан либоси миллӣ аст.	Чакан – это национальная одежда	Chakan is a national dress.	[ʃʌkən iz ə næʃnəl dres]
Духтарон дар рӯзи Наврӯз куртаи чакан ба бар мекунанд.	Девушки одевают платье чакан в праздник Навруз	Girls wear chakan dress on Navruz day.	[gɜ: lz weə ʃʌkən dres ɒn navruz deɪ]
ҲАМДАРӢИ ВА ТАЪБИЯ СОБОЛЕЗНОВАНИЕ И СОЧУВСТВИЕ SYMPATHY AND SORROW			
Нороҳат нашавед.	Не беспокойтесь.	Don't worry!	[dɒn't 'wʌrɪ]
Ором шавед.	Успокойтесь.	Calm yourself! Keep calm!	[kɑ:m jə'self] [ki:p kɑ:m]
Хавотир нашавед.	Не волнуйтесь.	Don't get excited! Don't fret!	[dɒn't get ik'saɪtɪd [dɒn'ti: fret]
Асаби наша-вед.	Не нервничайте.	Don't be nervous! Don't get excited!	[dɒn't bi: 'nɜ:vəs] [dɒn't get ik'saɪtɪd]
Ғамгин нашавед.	Не расстраивайтесь.	Don't get upset.	[dɒn't get ʌp'set]
Озурда нашавед!	Не огорчайтесь!	Cheer up!	[ʃiə ʌp]
Ба дил нагиред!	Не принимай близко к сердцу.	Don't take it to heart.	[dɒn't teɪk it tu: hæ:t]
Гиря фоида надорад.	Слезам горю не поможешь.	Crying won't help!	[ˈkraɪɪŋ wɒn'ti: help]
Мутаассир нашавед.	Не волнуйся! Не бери в голову!	Take it easy!	[teɪk it 'i:zɪ]
Инро фаромӯш кунед!	Забудьте об этом!	Forget it!	[fə'get it]
Ҳамааш хуб мешавад.	Все кончится хорошо.	All will be well.	[ɔ:l wɪl bi: wel]
Худро ба даст гир.	Возьми себя в руки. Держите себя в руках	Pull yourself together. Keep your temper.	[pʊl jə'self tə'geðə] [ki:p jə: tempə]
Ноумед наша-вед.	Не падай духом. Не отчаивайся	Don't lose heart. Never say die.	[dɒn't lu:z hæ:t] ['nevə sei daɪ]
Худдорӣ намо.	Не теряй самообладания.	Don't lose control of yourself.	[dɒn't lu:z kɒn'trəʊl ɒv jə'self]
(Ба ин) аҳамият надах!	Не обращай (на это) внимания.	Pay no attention. Never mind.	[peɪ nəʊ ə'tenʃn] ['nevə maɪnd]
Шумо бояд ба беҳбудӣ умед бандед.	Вы должны надеяться на лучшее.	You must hope for the best.	[ju: mʌst həʊp fɔ: ði: best]
Ман ба шумо ҳамдардӣ изҳор менамоям! Ҳамдардӣ маро қабул кунед!	Я Вам искренне (глубоко, от всей души) соболезную.	I sympathize with/feel for you. You have my sympathy.	[aɪ 'sɪmpəθaɪz wɪð/fi:l fɔ: ju:] [ju: hæv maɪ 'sɪmpəθəɪ]
ВОХӢРӢ - ВСТРЕЧА - MEETING			
Салом! Шумо чӣ хел?	Привет! Как вы?	Hello! (Hi!) How are you?	[hə'ləʊ! (haɪ) hæʊ ə: ju:]
Ташаккур! Хуб!	Спасибо! Хорошо!	Thanks! Good!	[θæŋks! gʊd]
Корхоятон чӣ хел?	Как у Вас дела?	How's it going?	[həʊ'es it 'gəʊɪŋ]
Хуб! Ташаккур!	Хорошо! Спасибо!	Well! Thank you!	[wel! θæŋk ju:]

(Давом дорад)

ИНШОТИ АСР

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дарё-ҳои зиёде мавҷуд буда, манбаи асосии таъмини барқ ба ҳисоб мераванд. Аз ин рӯ, дар замони соҳибистиклолӣ сохтмони НБО-ҳо вусъат ёфта, даҳҳо неругоҳи хурду бузург бунёд гардиданд, ки НБО-ҳои «Сангтӯда-1», «Сангтӯда-2» далели ин гуфтаҳоианд. Дар ин миён, бунёди НБО-и «Роғун» бузургтарин дастоварди мардуми мамлакат аст, ки бо иродату часорати Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон корҳои бунёдкорӣ дар ин иншооти аср дубора оғоз гардиданд. Сарвари давлат ҳанӯз соли 2009 дар воҳурӣ бо бунёдкорони НБО-и «Роғун» таъкид доштанд: «Бунёди неругоҳи «Роғун» барои давлати соҳибистиклоли мо яке аз масъалаҳои стратегӣ мебошад. Рушди устувори иқтисодӣ, ободии Ватан, сатҳу сифати зиндагии шоистаи мардум ва ниҳоят истиқлолияти воқеии Тоҷикистонро бе бунёди неругоҳи Роғун таъмин кардан амри маҳол аст».

Мусаллам аст, ки дар кишвар чор ҳадафи стратегӣ – баромадан аз бунбасти коммуникатсионӣ, расидан ба истиқлоли энергетикӣ, таъмини амнияти озукаворӣ ва саноатикунони босуръати кишвар татбиқи мегардад, ки ба ҳамдигар иртиботи ногусастанӣ

ият, часорат ва иродати Сарвари давлат бармало эҳсос мегардад ва маълум мешавад, ки ҳеч омил ё воситае монеи бунёди сохтмони мазкур намешавад. Дар ҳамин суҳанронӣ ба Ҳукумати кишвар ва дигар вазорату идораҳо супориш дода шуд, ки чараёни татбиқи лоиҳаи сохтмони неругоҳ ва ҷиҳати ҷалби маблағҳои иловагӣ ҳамкориҳо бо Бонки Ҷаҳонӣ ва дигар ташкилотҳои молиявии ҷаҳонӣ вусъат бахшанд.

Бонки умумичаҳонӣ ва дигар ташкилотҳои бонуфузи байналмилалӣ то соли 2015 идома ёфт ва дар ниҳоят натиҷаи мусбати он эълон гардид ва тадриҷан ҷалби сармоя барои бунёди ин иншоот бештар гашт. Бо вусъат ёфтани корҳои масъалагузориҳо дар Паёмҳои бештар шудааст. Дар Паёмҳои солҳои 2018 ва 2019 ба истифода дода шудани ду чарҳаи НБО-и «Роғун» зикр шудааст ва ҳамчун рӯйдодҳои фараҳбахши сол барои киш-

давоми солҳои 2023 – 2024 ба майдони сохтмон 400 мошину механизмҳои нави пурикгидор ворид карда шудаанд».

Дар ин суҳанронӣ ба таври мушаххас масъулин ва коргарону муҳандисон ҷиҳати иҷрои саривақтӣ ва босифати корҳои вазирадори карда шудаанд. Ҳоло корҳои сохтмони мазкур тибқи нақша бомаром идома дорад, мутахассисони дохилу хориҷӣ дар бунёди он саҳм мегузоранд.

Ҳулоса, дар Паёму суҳанрониҳои Пешвои миллат бунёди НБО-и «Роғун» дар авлавиёт қарор дода шудааст ва ҳамчун иншооти стратегӣ маънидод гардидааст. Бо таҳлили таҳқиқи Паёму суҳанрониҳои Пешвои миллат метавон ба чунин натиҷаҳо расид:

Якум, агар дар Паёмҳои Пешвои миллат ба таври муҳтасар дар бораи бунёди НБО-и «Роғун» суҳан равад, дар суҳанрониҳо бо бунёдкорони иншооти аср раванди корҳои баррасиву таҳлил шуда, ба таври мушаххас вазирадори гардидааст.

Дуюм, дар Паёмҳои Сарвари давлат бештар рӯйдодҳои фараҳбахш, аз ҷумла, сарбанди неругоҳ ва истифодаи чарҳаҳои неругоҳ таъкид гардида, ҷалби сармояи хориҷӣ ба сохтмон ба миён гузошта шудааст. Дар суҳанрониҳо бошад, мушкilotи ҷойдошта

НАҚШИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР БУНЁДИ НБО-И «РОҒУН»

доранд. Бунёди НБО-и «Роғун», ки кишвари моро ба марҳалаи нави рушд ворид мекунад, имкон фароҳам меорад, ки мардум бо нуруи барқи доимӣ таъмин гарданд, ба бунёди корхонаҳои азими саноатӣ замина фароҳам меорад ва Тоҷикистонро ба кишвари пурқудрати тавлидкунандаи нуруи барқ дар минтақа табдил медиҳад. Пешвои миллат дар Паёму суҳанрониҳои хеш ба масъалаи бунёди НБО-и «Роғун» пайваста таъкид мекунад. Зимни таҳқиқи таҳлили Паёму суҳанрониҳои Пешвои миллат муайян гардид, ки сохтмони иншооти мазкур дар меҳвари фаъолияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорад ва бунёди он заминаи асосии расидан ба истиқлоли комили энергетикӣ маҳсуб меёбад. Масъалагузориҳо доир ба НБО-и «Роғун» дар Паёмҳои Пешвои миллат сурат гирифта, бунёди он аз муҳимтарин вазирадори маънидод гардидааст.

Бояд гуфт, ки нахустин мулоқот бо бунёдкорони НБО-и «Роғун» ба оғози дубораи корҳои сохтмонӣ соли 2008 анҷом ёфтааст. Бо сабаби вазъи ногувори иқтисодӣ ва ҷалб нагардидани сармояи хориҷӣ имкони ба таври фарогир вусъат бахшидани корҳои вучуд надошт. Дар ҳамин ҳолат, ягона роҳ дар татбиқи ин иншоот мурочиат ба мардуми кишвар мебошад. Пешвои миллат нахустин маротиба, 28 октябри соли 2009 дар суҳанронӣ бо бунёдкорони «Роғун» мардумро барои саҳм гузоштан дар иншооти аср даъват намуданд: «... аз ҳамин рӯз эътиборан майдони сохтмони неругоҳи «Роғун»-ро ҷабҳаи заҳмати созанда ба хотири ободии Ватан эълон карда, тамоми мардуми кишвар, ҳар фарди бонангу номуси миллат, ҳар як шаҳси ватандӯсту ватанпараст ва ҳамчунин, ҳамватанони бурунмарзиамонро даъват менамоем, ки бо пуштибонӣ аз иқдони давлати Тоҷикистон барои дастгирии моддиву маънавии шумо - бунёдкорони иншооти тақдирсози миллати сарбаландамон саҳмгузори менаоянд».

Маҳз дар ҳамин суҳанронӣ қатъ-

Масъалаҳое, ки дар суҳанронӣ таъкид шудааст, воқеан, муҳим ва саривақтӣ буданд. Зеро дар он замон Бонки Ҷаҳонӣ ва дигар ташкилотҳои бонуфузи ҷаҳонӣ масъалаи бехатар будани бунёди неругоҳро мавриди таҳлили таҳқиқи ва санҷиш қарор медоданд. Ба ин маънӣ, Пешвои миллат атрофи бахсҳое, ки дар он замон вучуд доштанд, бо таҳлили амиқ бунёди ин неругоҳро барои тамоми кишварҳои минтақа муҳим арзёбӣ ва таъкид намуданд, ки Тоҷикистон обанбор ва неругоҳро ҳеч гоҳ бар зарари ҳамсояҳои худ, яъне, бо мақсади маҳлуд кардани речаи ҷоришавии об сохтанӣ нест, баръакс, дар ин раванд манфиати онҳоро низ ба эътибор мегирад.

Дар зимн, таъкид мегардад, ки бунёди он барои кишварҳои минтақа муфиду судманд буда, онҳо бо нуруи барқи арзон таъмин мегарданд, амнияти энергетикӣ минтақа пойдор мешавад, ки он бар рушди бавусъати саноат ва пешрафти иқтисодии мамлакатҳои Осиёи Миёна мусоидат намуда, бунёди обанбор ва танзими ҷудошавии об имкон медиҳад, ки захираҳои об оқилонаву самаранок истифода гарданд.

Соли 2010 Мурочиатномаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мардуми кишвар аҳли ҷомеаро тақдир дод ва мардум бо ҳисси баланди ифтихори ватандорӣ дар бунёди НБО-и «Роғун» ҳиссаи худро гузоштанд. Мурочиатномаи мазкур аҳамияти муҳими таърихӣ дошта, аз як тараф, сохтмони НБО-и «Роғун» ва нақши он дар пешрафти давлат муҳим арзёбӣ шудааст, аз ҷониби дигар, симои шахсияти ватандӯст ва ифтихорофарин намудор мегардад. Даъват ва масъалагузориҳо, ки дар ин мурочиатнома ба мардуми кишвар ба миён гузошта шудааст, ба раванди сохтмон тақдирсози шудааст, аз ҷониби мардум бо дасту дили гарм, бо хариди саҳмияҳо дар вусъати сохтмони мазкур саҳм гузоштанд.

Бояд қайд кард, ки масъалаи ташҳиси бехатарии «Роғун» аз ҷониби

вар таъкид гардидаанд.

Шоистаи таъкид аст, ки Пешвои миллат мунтазам ба НБО-и «Роғун» сафар мекунад, бевосита аз чараёни корҳои шинос мешаванд ва бо бунёдкорони НБО-и «Роғун» мулоқот менамоянд ва дар суҳанрониҳои хеш баҳри пешрафти корҳои масъалагузориҳо мекунад. Сарвари давлат бо бунёдкорони ин неругоҳ беш аз 10 маротиба воҳурда, суҳанронӣ кардаанд, ки ҳамаи онҳо аҳамияти таърихӣ, илмӣ ва амалӣ доранд ва вобаста ба вазъияти замон ироа гардидаанд. Ин суҳанрониҳо метавон ба се қисмат ҷудо намуд:

Якум, суҳанрониҳо, ки дар онҳо дар баробари таъкид ба раванди корҳои сохтмон бахсҳое, ки атрофи НБО-и «Роғун» сурат гирифта буданд, таҳлили арзёбӣ шудаанд.

Дуюм, суҳанрониҳо, ки ба рӯйдодҳои фараҳбахш дар неругоҳ, аз ҷумла, бастанӣ сарбанд ва истифодаи чарҳаҳои якуму дуҷуми неругоҳ иртибот доранд.

Сеюм, суҳанрониҳо, ки бевосита ба чараёни корҳои тааллуқ дошта, ба таври мушаххас вазирадори муайян барои коргарон ба миён гузошта мешавад.

Охири мулоқот ва суҳанронии Пешвои миллат 28 сентябри соли 2024 сурат гирифт. Дар он ба таври мушаххас аз корҳои баанҷомрасида дар ин самт ёдовар шудаанд ва аз бештар гардидани маблағгузори дар иншоот изхори қаноатмандӣ карданд. Имрӯз дар ин иншооти аср коргарону муҳандисони зиёде фаъолият доранд ва НБО-и «Роғун» арсаи номусу нанг барои ҳар як шаҳрванди кишвар гардидааст. Ба таъкиди Пешвои миллат, «Ҳоло дар сохтмони иншооти неругоҳи зиёда аз 17 ҳазор нафар коргарону кормандони муҳандисиву техникӣ фаъолият мекунад, ки ин шумора нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 3 ҳазор нафар зиёд мебошад. Шумораи мошину механизмҳои, ки дар сохтмон истифода мешаванд, ба 3843 адад расонида шудааст. Аз ҷумла, дар

дар самти сохтмони мазкур, вусъат бахшидани корҳои ва тибқи нақша чараён гирифтани фаъолият дар сохтмон зикр мешавад. Дар зимн, эътибор додан ба сифати корҳои, пайваста гузаронидани таҳхис ва ҷалби сармояи хориҷӣ масъалагузори мешавад.

Сеюм, дар Паёму суҳанрониҳои аҳамияти сохтмони аср барои кишвар ва минтақа ба таври илмӣ таҳлили баррасӣ гардида, таъкид шудааст, ки бунёди он барои расидан ба истиқлоли энергетикӣ ва саноатикунони босуръати кишвар мусоидат менамояд.

Чорум, суҳанрониҳои Пешвои миллат бо бунёдгариҳои неругоҳ ба вусъати корҳои тақдирсози додааст ва ба коргарон нуруи тавони бештар бахшида, масъалагузориҳо, ки таъкид гардидааст, марҳала ба марҳала анҷом пазируфтаанд. Ин омил нишон медиҳад, ки ҳар як суҳанронии Сарвари давлат марҳалаи нави пешрафт дар сохтмон маҳсуб меёбад.

Панҷум, суҳанрониҳои Сарвари давлат ба тариқи таҳлили муқоиса ва баррасии раванди корҳои сурат гирифтаанд, ки онҳо аҳамияти таърихӣ, илмӣ ва амалӣ дошта, панорамаи раванди корҳои дар НБО-и «Роғун»-ро бозгӯ мекунад.

Шашум, дар суҳанрониҳо дар баробари баррасии бунёди НБО-и «Роғун» корҳои тармиму навосӣ дар дигар неругоҳҳо, низомии энергетикӣ кишвар таҳлил шудааст ва бунёди системаи интиқоли барқ дар дохил ва хориҷи кишвар таъкид мегардад.

Аз таҳлили баррасии Паёму суҳанрониҳои бармеояд, ки ин сохтмони бузург натиҷаи заҳмату талош, часорату иродат ва фидокориҳои Пешвои миллат мебошад ва имрӯз истеҳсоли нуруи барқи он ҳар ҳонадони кишварро ҷароғон мекунад. Он рӯз дур нест, ки НБО-и «Роғун» пурра ба истифода дода мешавад ва Тоҷикистон ба бузургтарин кишвари содиркунандаи нуруи барқ ва саноатӣ дар минтақа табдил меёбад.

Насриддин ОХУНЗОДА,
номзади илми филология

ХАФТАИ ВАЗОРАТ

Форуми дуҷуми миллии комиссияҳо оид ба ҳуқуқи кӯдак

Дар хошияи Соли маърифати ҳуқуқӣ ва ба муносибати таҷлили Рӯзи ҳуқуқи инсон, ки ҳамасола 10 декабр чашн гирифта мешавад, 20-уми ноябри соли 2024 дар ҳамоҳангӣ бо Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Форуми дуҷуми миллии комиссияҳо оид ба ҳуқуқи кӯдак дар мавзӯи «Дастовардҳо ва дурномаи рушди низомии ҳифзи кӯдакон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» баргузор гардид.

Дар кори Форум муовини Сарвазирӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, раиси Комиссияи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳуқуқи кӯдак Дилрабо Мансурӣ, вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳим Саидзода, намоёндоғони Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо, намоёндоғони ҷомеаи шаҳрвандӣ, Дафтари намоёндоғони Ҳазинаи кӯдакони Созмони Милалӣ Муттаҳид (ЮНИСЕФ) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, шарикони рушд ва дигарон иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Форумро муовини Сарвазирӣ кишвар Дилрабо Мансурӣ ифтитоҳ намуда, иброз дошт, ки аз рӯзҳои аввали ба даст овардани Истиқлоли давлатӣ таваҷҷуҳи давлат ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳуқуқи кӯдак ва ҳифзи он равона гардида, кишвари мо ҳамчун узви комилҳуқуқи ҷомеаи байналмилалӣ ва яке аз аввалин давлатҳои аъзои ИДМ 26-уми октябри соли 1993 Конвенсияи

СММ оид ба ҳуқуқҳои кӯдакҳо ба тасвир расонид. Бо мақсади татбиқи талаботҳои Конвенсияи мазкур соли 2015 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи ҳуқуқи кӯдак» қабул карда шуд.

Дар идома вазири маориф ва илми суҳанронӣ намуда, иброз дошт, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба ҳифзи ҳуқуқҳои кӯдак тӯли солҳои соҳибистиклолӣ дар ҳамбастагӣ бо ниҳодҳои дахлдор баҳри ҳифзи ҳуқуқҳои кӯдакон як қатор чораҳо, аз ҷумла, таъмини пурраи ҳуқуқи кӯдакон ба таҳсил дар кишвар, қабули Тартиби қабул ва баррасии муроҷиати кӯдак дар соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, таъсиси комиссияи ҷамъиятӣ оид ба амалисозии Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулият барои таълиму тарбияи кӯдак» дар муассисаҳои таълимӣ ва ғайраро амалӣ намуд. Дар

доираи ин иқдомот акнун кӯдакон вобаста ба ҳар як зӯрварие, ки нисбат ба онҳо дар муассисаи таълимӣ ва ҳатто дар муҳити оила содир мегардад, метавонанд ба омӯзгорон ва роҳбарияти муассисаи таълимӣ муроҷиат намоянд. Дар навбати худ, омӯзгорон ва роҳбарияти муассисаҳои таълимӣ вазирадоранд, ки муроҷиати кӯдаконро қабул намуда, нисбат ба он чораҳои дахлдор андешанд.

Дар идомаи Форум роҳбари намоёндоғии ЮНИСЕФ дар Тоҷикистон, ректори Агентии Швейцария оид ба рушд ва ҳамкорӣ, намоёндоғи доимии Бонки Умумиҷаҳонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, роҳбари дафтари Иттиҳоди Аврупо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар ширкаткунандагон вобаста ба ҳуқуқҳои кӯдак суҳанронӣ намуданд.

Сипас ба хотири пайвастанӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун 67-умин кишвар дар самти манъи ҷазои ҷисмонӣ нисбат ба кӯдак тугмаи рамзӣ пахш карда шуд.

ҶАЛАСАИ НАЗОРАТӢ ДАР МОҲИ НОЯБР

25-уми ноябри соли қорӣ дар толори Вазорати маориф ва илм таҳти раёсати муовини якуми вазири маориф ва илм Ҷамшед Ҷӯразода ҷаласаи назоратӣ баргузор гардид. Дар он сардорони раёсату шӯъбаҳои дастгоҳи марказии вазорат, сардори раёсати маорифи вилояти Суғд, ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, роҳбарони муассисаҳои тобев, мудирони шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳо ба тариқи ҳузурӣ ва маҷозӣ иштирок намуданд.

Нахуст муовини якуми вазири маориф ва илм ҳозиринро бо рӯзномаи ҷаласаи шинос намуда, иброз дошт, ки татбиқи стратегияву консепсия ва барномаҳои давлатӣ ва саривақт иҷро намудани дастури супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Ҳукумати мамлакат барои баланд бардоштани сифати таълим дар муассисаҳо ва ба стандартҳои ҷаҳонӣ мутобиқ намудани соҳаи маорифи кишвар замина мегузорад.

Сипас ҳисоботҳои сардори раёсати илм ва инноватсия С. Ниёзӣ «Натиҷагирӣ аз вазъи қабул ба зинаҳои магистратура ва докторантура аз рӯйи ихтисос (PhD) дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҷумҳурӣ», сардори раёсати таҳсилоти миёнаи умумӣ Ш. Асомидинзода «Вазъи таълиму тарбия, ҳолати ҳуҷҷатдорӣ ва иҷрои барномаҳои давлатӣ дар мактаб-интернатҳои мақоми маҳаллидоштаи вилояти Хатлон», сардори раёсати маорифи вилояти Суғд М. Набизода ва муовини сардори раёсати вилояти Хатлон С. Лутфуллоев - «Ҷамъабастаи ҳисоботи омории муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ва умумӣ», сардори раёсати муносибатҳои байналмилалӣ А. Файзуллозода «Назорати бурсияҳои таҳсилӣ барои шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шаҳрвандони хориҷи кишвар» ва муовини раиси Иттифоқи касабани кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

М. Курбонов «Вазъи пардохти маблағи тақмили ихтисос, бозомӯзӣ ва таҳсилоти иловагии омӯзгорон ва дигар кормандони соҳаи маориф» шунда шуд.

Қайд гардид, ки идомаи таҳсил дар зинаҳои магистратура ва докторантура аз рӯйи ихтисос (PhD) дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҷумҳурӣ дар соли таҳсили 2024-2025 назар ба солҳои қаблӣ афзоиш пайдо намуда, барои бештар гардидани иҷрои нақшаи қабул дар зинаҳои болозикр пешниҳодҳо ироа гардид.

Раиси ҷаласа зимни баррасии масъалаҳои зикршуда қайд намуд, ки таҳсил дар зинаҳои магистратура ва докторантура аз рӯйи ихтисос (PhD), раванди таълиму тарбия, татбиқи нақшаи таълимӣ, таъминот бо китобҳои дарсӣ, ҳолати ҳуҷҷатдорӣ ва иҷрои барномаҳои давлатӣ дар мактаб-интернатҳои мақоми маҳаллидоштаи вилояти Хатлон, боло бурдани сифати таълиму тарбия дар муассисаҳои таълимӣ, фарогирии кӯдакон дар таҳсилоти томактабӣ ва мувофиқати маълумотҳои омӯри дар шароити кунунӣ амри зарурист. Ҷамшед Ҷӯразода иброз дошт, ки ҳамкорӣ донишгоҳҳои кишвар бо донишгоҳҳои хориҷи кишвар, таҳсили донишҷӯёни тоҷик тариқи бурсияҳои таҳсилӣ дар кишварҳои хориҷа, зиёд намудани иштирокчиёни олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ ба рушди соҳаи маориф мусоидат мекунад. Аз ин рӯ, ба масъулин вобаста ба масъалаҳои болозикр дастури супоришҳои мушаххас дода шуд.

Дар охир раиси ҷаласа, муовини якуми вазири маориф ва илм бори дигар ба масъулин ҷихати иҷрои дастури супоришҳои Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илм, стратегия, барнома, консепсия, қарорҳои ҳайати мушовара ва фармоишҳои вазири маориф ва илм дастури супоришҳои мушаххас дод.

27 ноябри соли равон Форуми сеҷуми ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Беларус таҳти унвони «Маориф – ҳамчун омилҳои муҳим дар таҳкими робитаҳои дучониба байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Беларус» дар Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ба кори худ оғоз кард.

Форуми сеҷуми ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ Тоҷикистон ва Беларус ду рӯз дар ду бахш идома ёфта, баимзорасонии созишномаҳои нави ҳамкорӣ дар назар аст.

Форуми сеҷуми ректорони мактабҳои олии Тоҷикистону Беларус

Дар форум намоёндоғони Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Беларус ва роҳбарони сохторҳои илмию таълимӣ ду давлат, аз ҷумла, ректорон ва намоёндоғони 13 муассисаи олии касбӣ ин кишвари дӯст иштирокдоранд.

Озмуни ҷумҳуриявӣ «Шоҳномаҳои»

25-уми ноябри соли қорӣ дар Вазорати маориф ва илм таҳти раёсати муовини вазири маориф ва илм Равшан Каримзода ҷаласаи гурӯҳи қорӣ баргузор гардид, ки дар он сардорони раёсату шӯъбаҳои дахлдорӣ Вазорати маориф ва илм, намоёндоғони вазорату кумитаҳои дахлдор, роҳбарони муассисаҳои тобев ва дигар кормандони соҳаи маориф иштирок намуданд.

Сараввал муовини вазири маориф ва илм аз дастгириву ташаббусҳои созандаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ташкил ва сарпарастии бевоситаи озмуноҳои ҷумҳуриявӣ «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст», «Илм – фурӯғи маърифат», «Тоҷикон» – оинаи таърихи миллат, «Тоҷикистон - Ватани азизи ман» ва ҳамзамон, ташкили озмуни «Шоҳномаҳои» ба хотири гиромидошти Ҳаким Абулқосими Фирдавӣ ва бештар намудани асолати миллии тоҷикон ёдовар шуд.

Дар рафти ҷаласаи қорӣ аҳамияти баргузори озмуни болозикр ба миён гузошта шуда, иқдоми Сарвари давлат саривақтӣ ва таъриҳӣ арзёбӣ гардид.

Гуфта шуд, ки лоиҳаи Низомномаи Озмуни ҷумҳуриявӣ «Шоҳномаҳои» дар ҳамоҳангӣ бо вазорату кумитаҳои дахлдор аз ҷониби Вазорати маориф ва илм таҳия ва барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мешавад.

Ёдовар мешавем, ки иқдоми ташкили Озмуни ҷумҳуриявӣ «Шоҳномаҳои» дар суҳанронии Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи дониш ироа гардида, аз ҷониби аҳоли мавриди истикбол қарор гирифт ва интизор меравад, ки дар соли 2025 баргузор шавад.

Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илм

▶▶ РАМЗИ МИЛЛӢ

Омили худшиносию худогоҳӣ

Бунёдгузори анъанаи парчамдорӣ аҷдодони мо — ориёиҳо буданд. Парчами давлатии Тоҷикистон таҷассумкунандаи асосҳои таъриҳӣ ва рамзҳои давлатдорӣ тоҷикон, инчунин, ифодагари мақсаду маром ва орзуи ормонҳои тамоми мардуми кишвар мебошад. Таърихи миллати мо гувоҳ аст, ки тоҷикон дар масири таърих бар зидди нерӯҳои аҳриманӣ Дирафши Ковиёнро болои сар бардошта, шахди пирӯзӣ чашидаанд.

Пас аз пошхӯрии Иттиҳоди Шуравӣ дар Ӕломиёи соҳибхиттиёрӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон 24 августи соли 1991 рамзҳои давлатии Тоҷикистони соҳибистиклол — Парчам, Нишон ва Суруди миллӣ муқад-

дасоти миллат Ӕлон шуданд. Таъкид гардид, ки дахлнопазирии он аз тарафи қонун ҳифз карда мешавад.

9 сентябри соли 1991 ба ифтихори ба Истиклоли давлатӣ расидани Тоҷикистон Парчами миллӣ бо шукӯҳу шахомати ҳоса дар фазои Ватан парафшон гардид. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи даровардани таъйирот ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 24 ноябри соли 1992, ки Шурои Олии ҶТ онро дар Иҷлосияи таъриҳии 16-ум қабул намудааст, шакли имрӯзаи парчамро пазируфт. Илова ба ин, 6 августи соли 1993 қарори Шурои вазирони ҶТ «Дар бораи қоидаҳои истифодаи Низомномаи Парчами давлатии ҶТ ва тартиби тайёр намудани парчам» ба тасвиб расид, ки бо дарназардошти он Парчами давлатӣ дар болои биноҳои давлатию ғайридавлатӣ овехта мешавад, инчунин, ҳангоми гузаронидани чорабиниҳои тантанавӣ мавриди истифода қарор мегирад. Яке аз санадҳои муҳимме, ки парчамро дар замони соҳибистиклолӣ рамзи давлатӣ Ӕлон намуд, Конститутсияи соли 1994 буда, дар моддаи 3-и он шарҳи вассеи аҳаммияту моҳияти парчам ифода ёфтааст. Бори наҳуст Рӯзи Парчами миллӣ дар кишвар 24 ноябри соли 2009 ботантана таҷлил шуд.

Маълум, ки Парчам, Нишон ва Суруди миллӣ рамзҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, аз соҳибистиклолии кишвар башорат медиҳанд. Таҷлил аз Рӯзи Парчами давлатӣ ифодакунандаи он аст, ки Тоҷикистон давлати мустақил ва дорои муқаддасоти миллӣ мебошад.

Таърихи рамзҳои нишонҳо ҳанӯз дар муқаддамтарин ёдгории динӣ-фарҳангӣ ва сарчашмаи нодири таъриҳӣ, наҳуст-қомуси тамаддуни мардуми ориёӣ - китоби муқаддаси зардуштиён «Авасто» ба мушоҳида мерасад. Дар осори мутафаккирон, адабо ва уламои гузашта таърихи парчам бо нақлу хикоёти қолибу чаззоб инъикос ёфтааст.

Чун ҷумҳурии азизи мо — Тоҷикистон ба истиклол расид, дар радифи дигар масъалаҳо зарурати қабули рамзҳои давлатӣ пеш омад. Ҳамин тавр, ба шарофати Иҷлосияи XVI Шурои Оли 24 ноябри соли 1992 Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳибӣ аввалин рамзи давлатӣ ва соҳибистиклолии худ — Парчами давлатӣ гардид. Вакилони мардумӣ барои ифодаи номи ин рамз аз байни вожаҳои дигар маҳз вожаи қадимӣю тоҷикӣ — парчамро қабул намуданд.

Мутобиқи Низомномаи Парчами давлатии Тоҷикистон, тоҷу ҳафт ситораи рӯйи хати сафеди Парчами давлатӣ нишон аз соҳибдавлатӣ, мустақилият ва дунявности давлатанд. Ҳамчунин, ин ҳафт ситора ишора ба ҳафт иқлими ҷаҳон, ҳафт бародарон, ҳафт қабати осмон, ҳафт минтақаи таъриҳию фарҳангии Тоҷикистон: Сугд, Зарафшон, Ҳисор, Рашт, Вахш, Хатлон, Бадахшон низ мебошад.

Бо ибтикори Президенти мамлакат, муҳтарам Ӕмомалӣ Раҳмон аз соли 2009 24 ноябр Рӯзи Парчами давлатӣ Ӕлон гардид ва ин рӯзи муборак ҳамасола бо шукӯҳу тантана таҷлил мегардад. Ин рӯз ифодакунандаи ифтихору Ӕхтиромӣ мо нисбат ба муқаддасоти миллат, аз ҷумла, Парчами давлатист. Парчама, ки ҳастии давлати мо, ифтихори миллии моро ифода мекунад, парчама, ки гувоҳи барҷастаи Истиклоли давлати мо, таҷассумгари гурури миллӣ ва оро номуси ватандорӣ мост.

Барофтани Парчами миллӣ дар пойтахти кишвар дар баландии 165 метр, ки расми ифтихори он дар арафаи 20-умин солгарди Истиклоли давлатӣ иттифоқ афтод, боиси ифтихори ҳар фарди ватандӯсти мамлакат ва хидояти насли ҷавон ба созандагӣю бунёдкорӣ, хидшиносӣю ватандӯстӣ гардид. Боло бардоштани Парчами миллӣ, ки пояи он аз ҷумлаи баландтарин пояи парчамҳо дар ҷаҳон аст, ба маҷмуи биноҳои маъмурию фарҳангии шаҳри Душанбе ҳусну зебоии тоза бахшид. Майдони Парчами давлатии Тоҷикистон бо ҳавзҳо ва гулу гулгаштҳои зебову дилнишини хеш ба мазеи сайругашти оммавӣ, истироҳату фароғати мардум табдил ёфтааст.

Дар Парчами миллии мо се ранг: сурх, сафед ва сабз инъикос шудааст. Ранги сурх дар он рамзи қудрати тавоноӣ мебошад.

Ранги сафед рамзи сулҳу осоиштагӣ, осмони соф аст.

Ранги сабз нишонае аз сарсабзӣ, рушду таракқии кишвари мо ба шумор меравад. Тоҷу рамзи соҳибдавлат ва дорои тамаддуни қадима будани миллати мост.

Тавре ишора гардид, Парчами миллӣ рамзи давлат аст ва аз сарчашмаҳои таъриҳӣ, намоишномаҳои театрӣ, барномаҳои телевизионӣ медонем, ки аз қадим хангоми амалиёти ҳарбӣ парчам чун рамз ва нишони озоӣ, далерӣ, нангу номус ва шараф ҳифз ва Ӕхтиёт карда мешуд. Агар лашкар дар муҳориба шикаст хӯрад, парчами худро аз даст диҳад, чун нишони нанговару шармовар он қисми ҳарбӣ пароканда гашта, сарбозонаш ба қисмҳои дигар интиқол дода мешуданд. Яъне, дар мубориза барои озоӣи Ватан Парчами давлатиро ҳамчун нерӯи пешбар медонистанд, ки ин бесабаб набуд. Воқеан, аз қорномаи Коваи оҳангар (дар «Шоҳнома» ва дар филми таҳиянамудаи Борис Кимёгаров) ба таври равшану барҷаста мушоҳида мешавад, ки гузаштагонӣ мо парчамро ҳамчун рамзи пирӯзӣ, тақондиҳанда ва тавонбахши қудрати тавоноӣ мепазуфтаанд.

Таърихи пурҳаводиси халқи тоҷик собит месозад, ки гузаштагонӣ мо рамзҳои давлатиро самимона Ӕхтиром мекардаанд. Ва ин анъанаи пурифтигор дар байни мардуми тамаддунпарвару ватандӯсти мо идома дорад.

Шодӣ САФАРОВ,
доктори илмҳои педагогӣ, президенти
Академияи таъсилоти Тоҷикистон

▶▶ АҶКОР

Таърихи миллати тоҷик шаходати фаровонро дар зехну хотираи хеш маҳфуз дорад, ки аз дуртарин айём ниёкони мо маҳфилҳоеро ба сурати «Рӯдакионӣ», «Гулистон»-у «Бӯстонхонӣ», «Ҳофизхонӣ», «Мавлавихонӣ» ва баъдан «Бедилхонӣ» Ӕҷод намудаву аз ин роҳ дар ташаккули тафаккури маънавии мардум нақши муассир мегузоштаанд. Бо ниёти он ки фарзандони онҳо ба камол расидаву афроди хирадманди маънавиятпарвар шаванд, хатто дар қӯдакӣ зерҳои болини онҳо китобҳои бузургони моро мегузоштаанд.

Ҳамин тавр, бо ҳадафи ҷалби густирдаи мардум ба китобхонӣ ва ташаккули маънавийи ҷомеа, шуруъ аз соли 2019 бо ибтикори бевоситаи Пешвои миллат, муҳтарам Ӕмомалӣ Раҳмон Озмони ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ...» Ӕлон гардид ва аллакай шашум соли он натиҷагирӣ ва ҷамъбасти шуд. Баргузорию озмони мазкур дар давраҳои мухталифи шахриву ноҳиявӣ ва ҷумҳуриявӣ башорат аз он овард, ки воқеан, имрӯз дар ҷомеаи Тоҷикистон доираи васеи мардум ба муталиқи китоб тавачҷӯху намузда, новобаста аз синну сол, дар амри

да, андешаву аҷкори онон, ҳоса, наврасону ҷавонон дар пояи муталиқи китоб рушд мекунад. Истиқлоли назари ҷавонон дар шиноҳти ғояҳои осори бадеӣ, маърифати матолиби суҳанварон ва қӯшиши таҳаққуқи он дар рафтору қирдори хеш метавонад аз самараҳои матлуби баргузорию ин озмон ҳикоят кунад, ки пеш аз ҳама, ин падидаи аҳсан ба таъсири муталиқи китоб дар завқу салиқа ва андешаи инсон таҷа менамояд.

Тавачҷӯхи бештари наврасону ҷавонон ба муталиқи осори адабиёти ҷаҳон бо забонҳои хоричӣ, бешак, яке аз падидаҳои шоистаи озмон ба шумор меравад. Моҷи хушхӯлӣ ва омили масарратбахш он аст, ки ҳоло мизиҳои ошноии наврасону ҷавонон ба адабиёти ҷаҳон хеле боло рафтааст ва онҳо мустақилона, хатто бо нодиртарин осори нависандагону шоирони имрӯзи ҷаҳонӣ, ки дар феҳрист ном бурда нашудаанд, ошноанд ва дар бораи ҳар яке бо забонҳои русиву англисӣ маълумот медиҳанд. Тахлили қиёси образҳои осори адабиёти ҷаҳон бо ҷеҳраҳои офаридаи адабони тоҷик аз ташаккули диду биниши раванд-

Фурӯғи субҳи хирадгароӣ
ва маърифатафрӯзӣ

хондану аз бар намудани осори фаровони адабию илмӣ ва аз ин роҳ мусоидат дар ташаккули маънавийи ва тафаккури бадеӣ ва завқӣ зебоӣшосии хеш нақши муассир гузоштаанд. Ӕсоса, ширкат ва хузурӣ ғаъло қӯдакону наврасон дар ин озмон гувоҳ аз он дод, ки насли имрӯзи кишвар зербинои коҳи муҳташамӣ маънавийи ва маърифату дониш, хиради хешро тавассути андӯхтаву омӯхтаҳои хеш аз осори ниёкони адабони имрӯзи кишвар ва ҷаҳон истеҳком баҳшида, дар шиноҳти ҷаҳони муосир бо диду назари навроҳ мекушоянд. Ба ҳайси довари баҳши адабиёти классиқии тоҷик бо ихзори қаноатмандӣ меҳоҳам таъкид намоям, ки воқеан дар озмони соли равон интиҳою душвор буд, чун нафарони ашбӯри зиёд азбарнамудаву бештар муталиқанамуда хеле бисёранд. Дар қанори ин, вақте хонандагонӣ синфҳои поёнӣ, яъне, 1 то 4 теъдоди зиёди абётро аз «Шоҳнома»-и Фирдавӣ, «Маснавии маънавий», «Бӯстон»-и Саъдӣ ва девонҳои Саъдиву Ҳофизу Қамол, Мавлоноу Бедил азбар кардаанд, ин ҳолат воқеан, масарратбахш ва фардоафрӯз аст, чун зербинои хирад ва маънавияти хешро бо чунин сарватҳои пурбор истеҳком мебахшанд.

Дар қанори ин, хузурӣ густарда ва ғаълоӣ намояндогони қасбу қори гуногун ва наслҳои мухталиф дар озмон бори дигар ҳақиқати ин андешаҳои судманди Пешвои миллатро дар робита ба фарҳанги муталиқи китобхонию китобдорӣ тоҷикон дар масири таърих собит намуд, ки барҳақ фармудаанд: «... Халқи мо аз даврони қадим китобро сарчашмаи ақлу хирад, донишу заковат, ахлоқи ҳамида, ва бехтарин ҳақиқатҳои ҳамаҷам, омӯзгори беминанӣ, ҳамсуҳабати хушғуфтору беозор мепиндошт. Ва бузургонӣ мо китобро аниси қунҷи танҳои ва фурӯғи субҳи доноӣ медонистанд».

Мушоҳидаҳои мо ба ҳайси узви ҳайати доварони даврҳои шахрӣ, вилоятӣ ва ҷумҳуриявӣ озмон дар шаш соли охири нишон медиҳанд, ки дар навбати аввал афзудани шумораи иштирокчиён дар марҳилаҳои аввалу дувуму савум аз тавачҷӯхи бештари қишрҳои мухталифи ҷомеа ба китобхонӣ, Ӕҷодкорӣ афзу-

ҳои адабиётшиносӣ таҷбиқӣ дар насли наврас ва ҷавонон паём мерасонанд. Ӕоло мо дар қараёнӣ таълими адабиётшиносӣ муқоисавӣ ё таҷбиқӣ дар донишгоҳ бештари вақт ба сабаби дараҷаи ноқофияи ошноии донишҷӯён ба адабиёти ҷаҳон ба мушқилӣ рӯ ба рӯ мешавем, вале ҳамакун самараҳои озмон моро ба ин натиҷа мерасонад, ки роҳе равшану пайдо дар ин арса моро интизор аст ва аз ин ҷеҳраҳои нав дар оянда муҳаққикону мунтақидони хуби адабиёти таҷбиқӣ бо тасаллутӣ қомиле, ки дар шиноҳти адабиёти ҷаҳонӣ доранд, дар кишвари мо омода мешаванд.

Самараҳои матлуби ин озмуне, ки ҷомеаи моро ба хирадгароӣ, маърифатафрӯзӣ, маънавиятомӯзӣ хидоят мекунад, хеле зиёданд ва пайваста бо гузашти солҳо меафзояд. Бояд таъкид дошт, ки бар асоси дастуру хидоятҳои Пешвои миллат ҳамасола дар тамоми шаҳру ноҳии кишвар китобхонаҳои нав ба нав бунёд гардида, ҳазинаҳои онҳо осори бузургони адабиёти гузаштаву имрӯзаи мо ганий мешавад. Афзун бар ин, ба ҳамаи вазорату идораҳо, ташкилоту муассиса ва мақомот дастур дода шуд, ки барои таъсиси додани китобхонаҳо дар ниҳодҳои хеш таҷбирҳои амалӣ андешанд. Ӕхидоят ва раҳнамоӣҳои Пешвои миллат дар ин арса имкон фароҳам оварда истодааст, ки барои таъсиси китобхонаҳои соҳавӣ ва умумӣ дар мақомот ва ташкилоту идораҳо иқдомоти шоиста аз сар гирифта шуда, аз ин роҳ барои ҷалби доираи васеи қормандони соҳоти мухталиф, табақаҳои иҷтимоӣ ва афроди синну соли гуногун мусоидат карда шавад.

Ин таҷбирҳои наҷиб заминаҳои муҳимме барои ҷалби бештари хонандагон ба китобхонӣ ва афзудани шумораи иштирокдорони озмон аст, чун дар тамоми шаҳру ноҳии кишвар хонандагон бо китобу осор таъминанд ва метавонад, дар фурдатҳои муносиб осори ба худ заруриро муталиқи намоянд.

Нуралӣ НУРЗОД,
доктори илмҳои филологӣ, профессор,
директори Институти илмӣ-таҷқиқотии илмҳои ҷомеашиносӣ
ДДХ ба номи академик Б. Ғафуров

▶▶ ЧАМЪБАСТИ ОЗМУН

ПИРҶЗӢ НАТИҶАИ ЗАҲМАТ АСТ

Идибег Мирзороҳимов - ғолиби ҷойи 1-ум аз номинатсияи эҷоди назм дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст». Ӯ омӯзгори забон ва адабиёти тоҷики МТМУ №10-и ба номи Абулқосим Лоҳутии шаҳри Ваҳдат мебошад.

- Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» ба китобхонгардидани на фақат хонандагон, балки тамоми аҳли ҷомеа мусоидат кард. Бори аввал соли 2021 аз номинатсияи мазкур иштирок карда, муваффақ нашудам. Он солҳо озмуни мазкур ба низоми синнусолӣ табақабандӣ нагардида буд. Пас аз гузашти се сол бо омодагии ҷиддӣ ҳозир шуда, сазовори ҷойи аввал гаштам. Бо шӯбаи Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон дар шаҳри Ваҳдат ҳамкорӣ менамоем. Раиси шӯба Абдусаттор Раҳмонӣ моро пайваста дастгирӣ менамояд ва дар назди шӯба маҳфили «Қалам» амал мекунад, ки барои навқаламон имкони рушди маҳорати эҷодиро муҳайё месозад. Ду китоби шеърм бо номҳои «Нафаси боди хазон» (2013), «Ёдҳо харгиз намиранд» (2016) ҷоп шудаанд.

Абдумалик Заҳурӣ

- ғолиби ҷойи 1-ум аз номинатсияи эҷоди назм дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст». Мавсуф нафақахӯр буда, сокини ноҳияи Мастҷоҳ мебошад. Ӯ факултети иқтисодии Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм кардааст, вале аз хурдӣ ба эҷод машғул шуда, на танҳо дар эҷоди назм, балки дар эҷоди назм ҳам маҳорати баланд дорад.

- Ман соли аввал аст, ки дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» ширкат меварзам. Озмуни бисёр шаффоф буд, доварон низ ба заҳмати довталабон одилона баҳогузорӣ намуданд. Хушхолам, ки дар ин озмуни бонуфуз сазовори ҷойи аввал гаштам. Китобҳоям - «Маҷмуаи шеър» (с.2000), «Қиссаи мустанад», «Мазҳари муҳаббат» (с.2021) нашр шудаанд.

Шукрона Холмуродова - ғолиби ҷойи 1-ум аз номинатсияи адабиёти ҷаҳонии Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст».

Номбурда магистранти курси якуми Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни мебошад. Ӯ соли дуҷум аст, ки дар озмуни мазкур иштирок менамояд.

- Озмуни бисёр шаффоф буд. Ман бештар осори адибони англис ва фаронсаро мутолиа менамоем, инчунин, шеърҳои шоирони тоҷику форсро бисёр меписандам. Гарчанде дар даври ҷумҳуриявӣ хуб маҳоратамро нишон дода, сазовори ҷойи аввал гаштам, вале дар озмуни барои дарёфти Шохҷоиза аз муаррифии қобилияти худ қаноатманд нестам. Зеро ҳаҷон доштам ва ба саволҳои ҳақкамон ҷавобҳои қаноатбахш дода натавонистам, - гуфт ӯ.

Шамсиддин Арабов - ғолиби ҷойи 3-юми Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи

субҳи доноӣ китоб аст» аз номинатсияи эҷоди наср. Номбурда корманди шӯбаи маорифи ноҳияи Восеъ буда, соли дуҷум аст, ки дар озмуни мазкур ширкат меварзад.

ҳабар будам ва маҳз ин озмуни сабабгардид, ки аз осори адибони ҷаҳон низ огоҳ шавам. Тибқи низомнома, 90 асар мутолиа намуда, тақрибан 170 шеър азҳуд кардаам. Инчунин, ҳамасола шогирдони худро барои иштирок ба ин озмуни омода менамоем, ки сазовори ҷойҳои намоён мегарданд. Аз ҷумла, Самина Саидова

ба таври воқеӣ баҳо медиҳанд. Ман маслиҳати доваронро пазируфта, меқӯшам, минбаъд дар роҳи эҷод бо масъулияти баланд муносибат намоям.

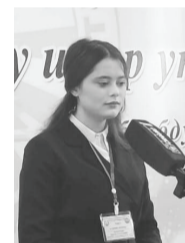
Гулзода Шералиева - донишҷӯии курси 4-уми Академияи идоракунӣ давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, дар озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» аз рӯйи номинатсияи эҷоди наср ғолиби ҷойи 2-юм шуд. Ӯ ба доварон 5 афсона, 5 ҳикоя, 3 драма, 2 эссе ва 1 повест пешниҳод намудааст.

- Доварон аз рӯйи адолати инсоф амал намуда, ба маҳорату ҳунарнамоӣ ҳолисона баҳо доданд. Гарчанде нисбат ба маводи пешниҳоднамудаам эродҳо кам буданд, мекӯшам, онҳоро ислоҳ намоям, - мегӯяд Гулзода.

Қайд кардан ба маврид аст, ки Шералиева Гулзода соли 2020 ғолиби озмуни мазкур аз рӯйи номинатсияи адабиёти муосир гардидааст.

Шукрона Исломова - донишҷӯи курси 3-юми факултети журналисти-

каи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон буда, дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» аз рӯйи номинатсияи эҷоди назм мақоми аввалро ба даст овард. Мавсуф, тибқи низомномаи озмуни ба аъзои ҳақкамон 1 дoston, 20 ғазал, 20 рубой, 10 дубайтӣ, 3 муҳаммас, 2 мусаддас, 2 тарҷеъбанд, 2 таркиббанд, 4 қасида ва 4 шеърӣ сафед пешниҳод намудааст.

Азамат Астанаев - донишҷӯи соли

4-уми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» буда, аз рӯйи номинатсияи адабиёти муосир соҳиби ҷойи дуҷум гардид. Мавсуф соли сеҷум аст, ки дар озмуни ширкат меварзад ва 25 роман, 37 повест, 50 ҳикоя, 20 очерк, 7 новелла, 7 ёддошт, 10 драма, 104 ғазал, 130 рубой ва дубайтӣ, 180 байт аз дoston ва 108 байт дигар навъҳои шеърӣ азҳуд намудааст.

Майрам Остонақулова - хонандаи синфи 4-и муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №96-и шаҳри Турсунзода дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» аз рӯйи номинатсияи адабиёти муосир мақоми сеҷумро соҳиб гардид.

- 32 асар, 52 ғазал, 1000 мисраъ аз дигар навъҳои шеърӣ ва зарбулмасалу мақолҳоро азбар намудам. Аъзои ҳақкамон ба ман дар доираи маводи пешниҳодгардида савол доданд, - мегӯяд Майрам.

Инчунин, иброд дошт, ки ӯро модараш Маҳина Мирзоева ва муаллимааш Фирӯза Негматова дар озмуни раҳнамоӣ бинмудаанд.

Ирода ТИЛАБОВА,
Хуриёда АЗИЗОВА,
«Омӯзгор»

ДУХТАРАКИ НОБИНОЕ, КИ ҒОЛИБ ШУД

Қиссаи ӯ ҷолиб аст. Ӯ ҳамаи осори назмӣ ва насриро аз забони модараш гӯш карда, азҳуд намудааст. Ин бону бо вучуди нобиноӣ пас аз 4 соли иштирок дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» пирӯз шуд.

Фараҳбахш Аҳмедзода зодаи шаҳри Панҷакент, хонандаи синфи 9-и МТМУ №63, духтараке, ки бо амри тақдир нобино ба олами ҳаётӣ қадам гузоштааст. Аз ҳамсолони худ ду сол дер ба таҳсил оғоз кард. Бо ёрии атрофиён ба мактаб меравад. Шӯро шавқ ва ҷозибай Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» ӯро водор сохт, ки дар номинаи адабиёти классикии тоҷик бо ёрии модараш омодагӣ бинад.

Ноқомӣ дар давоми солҳои гузашта ӯро руҳафта накард ва бо иродаи устувор ба омӯзиш идома дод.

Ба қавли модар, ҳамаи шеърҳоро ӯ барояш мехонд ва духтар хифз мекард. Ҳамчунин, асарҳои насриро низ модар мехонд ва ӯ ба ёд мегирифт. Ин ҳама заҳмат буд, ки дар даври вилоти озмуни соҳиби мақоми аввал гардид ва дар даври ҷумҳуриявӣ боз кӯшиш намуд ва орзуи худро падару модарро бароварда гардонид. Дар даври ниҳони озмуни соҳиби мақоми сеҷум гардид.

Ҳангоми ба сахнаи маросими ҷоизасупорӣ озмуни баромаданашро наметавон тафсир кард, кафкӯбии пурмавҷтарини иштирокчиён барояш: «ҷаҳон-ҷаҳон, сипос-сипос» буд. Аҳли толор ба риккат омаданд, зеро лаб аҳсанхонан каф мекуфтанду мекуфтанд!

Ҷозибай Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» ҳамин аст, ки духтараке нобино бо шӯро шавқ 4 сол меомӯзад, ба ҳарфи китоб гӯш фаро медиҳад ва ниҳоят шахди пирӯзӣ мечашад.

Мо ҳама бо ҷашми сар ҷараёни озмуни маросими ҷоизасупориро дидем, вале Фараҳбахш он ҳамаро бо ҷашми дил бидид.

Ҷаҳони сипос ба Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий-Пешвои миллат, Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои роҳандозии Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст».

Фурӯғи қоннот аз офтоб аст,
Фурӯғи одамият аз китоб аст.

Ҷаҳонгиршоҳ РУСТАМШОҲ

- Ин озмуни як табaddулоти фарҳангиро дар ҷумҳури ба вучуд овард. Китобхонаҳо молмомоли хонанда шуданд, зеро ҳама хоҳиши дар ин озмуни иштирок карданро доранд. Ман дар озмуни бо шахсонӣ зиёди эҷодкор шиносӣ пайдо намудам. Ҳар як довталаби озмуни бо як умед меояд. Дар овони ҷавонӣ ба эҷоди назм ҳам шавқ доштам, вале баъдан дарк намудам, ки аз уҳдаи эҷоди шеър намебароям. Аз ин рӯ, ба эҷоди наср машғул шудам. Ман бештар ба эҷоди осори таърихӣ завқ дорам. Ин завқ пас аз мутолиаи романи «Фирдавсӣ»-и устод Сотим Улуғзода дар ниҳоди ман пайдо гашт. Дар умум, 6 китобам рӯйи ҷоп омадааст, ки охиринаш «Дар оинаи таърих»(2024) мебошад. Шогирди худро низ барои озмуни мазкур омода кардаам, ки соли оянда дар озмуни иштирок хоҳад кард.

Сиротулло Зоиров - ғолиби ҷойи 2-юм аз номинатсияи адабиёти ҷаҳонии Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст». Ӯ омӯзгори литсейи №3 барои хонандагони болаёқати шаҳри Душанбе буда, аз номинатсияи адабиёти ҷаҳон дар озмуни ширкат намуд. Мавсуф маротибаи дуҷум аст, ки дар озмуни мазкур иштирок мекунад.

- Соли 2020 аз номинатсияи адабиёти классикии тоҷик сазовори ҷойи дуҷум гардида будам. Аз осори адибони муосир, классик ва бачагона бо-

соли 2020 ҷойи дуҷум ва Зулайхо Юсупова соли 2023 аз номинатсияи адабиёти ҷаҳон сазовори ҷойи аввал гардида буданд.

Абдуворис Абдучабборов - ғолиби ҷойи 3-юм аз номинатсияи адабиёти классикии тоҷик. Ӯ омӯзгори литсейи №1-и шаҳри Истаравшан мебошад. Мавсуф 141 ғазал, 180 рубой ва дубайтӣ, 200 байт дoston, 150 байт қасида ва дигар анвои шеърӣ азбар намудааст. Соли сеҷум аст, ки дар озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» иштирок менамояд ва соли гузашта сазовори ҷойи ифтихорӣ гардид. Инчунин, яке аз шогирдони устод соли ҷорӣ аз номинатсияи адабиёти муосир ҷойи аввалро ишғол намудааст.

Райхона Раҳматова - омӯзгори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав буда, дар Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» аз рӯйи номинатсияи эҷоди наср ғолиби ҷойи дуҷум гардид. Мавсуф тибқи низомномаи озмуни ба аъзои ҳақкамон 1 повест, 1 драма, 3 афсона, эссе ва ҳикоя пешниҳод намудааст.

- Соли аввал аст, ки дар озмуни мазкур иштирок мекунам. Доварон ба ҳар як иштирокчи боадолатона ва

ФАЪОЛИЯТ

Дар даромадгоҳи бинои асосии Литсейи касбии техникии нақлиёти роҳи оҳани шаҳри Душанбе хонандаи ин муассиса, ки худро навбатдор муаррифӣ намуд, тибқи хоҳишамон моро то қабулгоҳи директори литсей ҳамроҳӣ кард. Аз фазои хомӯшнаи литсей маълум буд, ки машғулиятҳо идома доранд ва гоҳ-гоҳ садои пасту баланди чанд нафар омӯзгор ба гӯш мерасид, ки бо шавқ мавзӯро ба бачаҳо мефаҳмониданд. Дар қабулгоҳи директор бошад, ду-се нафари дигар навбат мепоиданд, то назди роҳбар даромада, масъалаҳои бамеъномадашонро ҳаллу фасл намоянд.

Попов Николай Анатолевич, директори литсей, аз ҳа-

би дарсӣ таъмин буданду халос. Боқимондаҳо аз ин фантанҳо бо дафтархояшон дар дарс иштирок доштанд. Омӯзгори адабиёт Г. Боқиева иброд дошт, ки дар ин хусус ӯ ба маъмурият иттилоъ додааст. Моҳи сеюми соли хониши 2024-2025 ҳам поён меёбад, вале аз китоб дарак нест. Омӯзгори забони англисӣ Мехринисо Мирзоева, ки таҷрибаи 34-солаи омӯзгорӣ дорад, дар ҳамаи литсей сардори бахши таълим ва шаш соли дигар муовини директор оид ба бахши тарбия будааст, ки имрӯз ба хонандагони синфҳои 10 ва 11 ин фанро таълим медиҳад. Вай хангоми тадрис аз китобҳои барои синфҳои номбаршуда, ки Ва-

мони соҳибистиклолӣ ва баланд гардидани мавқеи забони тоҷикӣ мо, як гурӯҳ, омӯзгорон ва устоҳои таълими истеҳсолии литсей китобу дастурҳои таълими соҳавиро аз забони русӣ ба тоҷикӣ баргардон намудем. Дар натиҷа китобҳои таҳассусии «Географияи нақлиёти роҳи оҳан», «Қоидаҳои истифодабарии техникӣ» чоп ва ба дасти толибилмон расид.

Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳам аз ин қазия бохабар буда, тасмим гирифтааст, ки минбаъд бо иштироки мутахассисони касбӣ, забоншиносони шинохта ба тарҷумаи китобҳои таҳассусӣ

баробари ин, имрӯз аз ҳисоби кормандони ин муассиса панҷ нафар ба сифати омӯзгор ба бачаҳо дарс мегӯянд.

Тибқи маълумоти ҷонишини директор оид ба корҳои таълими истеҳсоли Раҳим Хидиров, дар литсей хатмкардаҳои синфҳои нуҳум ва ёздаҳум чалб мегарданд, ки пас аз хатми литсей онҳо соҳиби маълумоти миёнаи умумӣ ва маълумоти касбӣ мешаванд. Р. Хидиров дар ин даргоҳ 10 сол боз фаъолият намуда, имрӯз ба 14 нафар устои таълими истеҳсоли роҳбарӣ менамояд. Албатта, - мегӯяд ӯ, - маоши кормандон чандон зиёд набошад ҳам, онҳо кӯшиш менамоянд, ки бачаҳо соҳибкасб бошанд, дар оянда

сос – роҳбари вағони мусофиркаш, навбатчиҳои стансияи роҳи оҳан, ҳисобдор бо дони-стани компютер, барқчи оид ба таъмири қисмҳои барқии автомобил, ёрданчиҳои мошини локомотив ва челонгар оид ба таъмири муҳарриқи автомобил хонанда қабул намудаем, - мегӯяд муовини директор оид ба қисми таълими тарбия Б. Азимов. - Азбаски ба ҷор ихтисоси дигар – назоратчиҳои таъмири вағонҳо, монте́ри барқ ва алоқа, устои таъмиргари роҳи оҳан ва хоҷагии роҳ, ҳазиначи талабот нест, қабули хонандагонро ба ин ихтисосҳо мавқуф гузоштем.

Тибқи иттилои мавсуф, дар назди литсей курсҳои кутӯҳ-

Таваҷҷуҳ ба интихоби касб – омили пешрафт

дафи мо огоҳ гардида, хушхол шуд:

- Сухбат бо рӯзноманигоронро дӯст медорам, вале афсӯс, ки алҳол наметавонам ҳамроҳатон монам, ба ҷаласаи ҳизбии ноҳия даъват шудаам, пас аз чанд лаҳза бояд он ҷо бошам.

Директор муовини худ оид ба қисми таълими тарбияи литсей Баҳриддин Азимовро ба наздаш даъват намуда, супориш дод, ки бо мо сухбат намоянд. Дар рафти сухбат аён гашт, ки Б. Азимов соҳаро хуб медонад. Вай қаблан ҳамчун корманди Маркази таълимӣ-методии мониторинги сифати таълими Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон нозуқиҳои касбро азхуд намуда, дар самти муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ дониш ва таҷрибаи хуб дорад. Бо хоҳиши мо аввал ба чанд синфхона ворид гардидем.

Дар синфхонаи барҳавои литсей омӯзгори забон ва адабиёти тоҷик Гулсуман Боқиева дар гурӯҳи 5 ба хонандагоне, ки пас аз хатми синфи нуҳум ба литсей дохил шудаанд, дарс мегуфт. Бино ба иттилои навбатдори синф, аз 29 нафар хонанда 7 нафар дар дарс иштирок надоранд. (аз ин шумора ду нафарашон бо сабаби беморӣ). Тибқи мушоҳидаи мо, аз теъдоди умумии хонандагон ҳамагӣ 6 нафар бо кито-

зорати маориф ва илми ҷумҳурӣ барои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавсия намудааст, дарс мегузарад. Вай, бо иқрори худаш, дар баробари истифода аз китобҳои дарсӣ, ки дар ҳақиқат, басанда нестанд, аз китобҳои дигари вобаста ба забони англисӣ ва бо истифода аз тахтаи электронӣ дарс мегузарад.

Муовини директор Б. Азимов сухани омӯзгоронро оид ба камбудии китобҳои дарсӣ тасдиқ намуда, зикр кард, ки, воқеан, ҳолати китобдорӣ аз фанҳои таълимӣ чандон ба мақсад мувофиқ нест, бинобар ин, маъмурияти литсей хатман роҳи ҳалли ин масъаларо меёбад. Дар ин хусус ба Вазорати маориф ва илми ҷумҳурӣ дархост фиристода шудааст, ки масъалаи бо китобҳои таълимӣ таъмин шудани хонандагон роҳи ҳалли худро хоҳад ёфт.

Мудири бахши идоракунии сифати таълим дар литсей Тағоймурод Исмоилов, ки дар умум, таҷрибаи кории қариб шастсолаи соҳавӣ дорад, иттилоъ дод, ки оид ба масъалаи дарсҳои амалӣ ва таҷрибаи истеҳсоли дар ин самт ягон мушкилӣ вучуд надорад. Албатта, ханӯз аз замони Шуравӣ соҳаи нақлиёти роҳи оҳан тақозо дошт, ки аксарии китобу дастурҳои соҳавӣ бевосита бо забони русӣ навишта шаванд. Акнун дар за-

камар мебандад.

- Ҳамкории мо бо кормандони Муассисаи давлатии КВД «Роҳи оҳан»-и Ҷумҳурии Тоҷикистон хеле қавист, - илова намуд Тағоймурод Исмоилов. - Ин ба он хотир аст, ки шогирдони мо пас аз хатми литсей дар ҳамаи муассиса ба кор медароянд. Аз ин рӯ, қариб ҳама таҷрибаҳои истеҳсолиамон дар ҳамаи коргоҳ мегузаранд. Кормандони он бо муомилаи хушу таълими босифаташон ба дили шогирдони мо ҷой гирифтаанд. Дар КВД «Роҳи оҳан» синфхона ҳам ҷудо шудааст, ки шогирдон вобаста ба ихтисос ва мавзӯҳои пешбинишуда бо қисмҳои эҳтиётии вағону локомотивҳои шинос гардида, вазифаву истифодаи ин гуна қисмҳои эҳтиётиро фаҳмида мегиранд. Дар

ба корхонаҳои истеҳсоли рафта, роҳгум назананд. Ба қавли ӯ, вақте бача касби худро дурӯст интихоб кардаву онро дӯст медорад, аз пайи ҷустуҷӯи роҳи усулҳои беҳтар гардонидани малакаву маҳорати худ мегардад. Бинобар ин, таваҷҷуҳ қардан ба ҳар як шогирд вазифаи аввалину ҷониби ӯ омӯзгорони фанӣ ва ҷи устоҳои таълими истеҳсоли ба шумор меравад.

- Ҳоло дар литсей 32 нафар омӯзгор, ки 26 нафарашон дорой маълумоти олианд, ба 288 нафар хонанда дарс мегӯянд, ки аз ин теъдоди умумӣ 52 нафарашонро духтарон ташкил медиҳанд. Духтарҳо бештар дар ихтисоси ҳисобдор бо дони-стани компютер ва ҳазиначи таҳсил менамоянд. Дар маҷмӯъ, аз рӯйи даҳ ихтисоси мавҷуда танҳо ба шаш ихти-

муддати аз як то семоҳа бо ихтисосҳои ҳисобчи – ҳазинадор, асосҳои омӯзиши компютер, санъати сартарошӣ ва косметикаи ороишӣ, дӯзандагӣ, омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ, ронандаи дараҷаи «В» низ ташкил шудааст, ки хоҳишмандонро дар асоси шартнома қабул менамояд.

Мутаассифона, имрӯз литсей соҳиби хобгоҳ нест. Бино ба гуфти масъулин, қаблан хобгоҳи литсей вучуд дошт ва он дар наздикии КВД «Роҳи оҳан» буд, ки мусоид ва ба муассисаи таълимӣ наздик буд. Хобгоҳро «КВД-и Роҳи оҳан» ба тавозуни худ гирифт ва литсей бе хобгоҳ монд. Ҳоло аз он ному нишон ҳам намондааст, зеро дар ҷойи он биноҳои баландошёна сохта мешавад. Барои чалби хонандагон ба литсей аз роҳи воситаҳои гуногун – тақсими варақаҳои ташкили «Рӯзи дарҳои кушод», намоиши видеороликҳо ва монанди ин истифода бурда мешаванд. Лекин ҷунонки гуфта шуд, баъзе ихтисосҳои холи буда, довталаб надоранд. Шояд ин яке аз сабабҳои набудани хобгоҳ дар литсей бошад?

Роҳбарият ва омӯзгорони литсей кӯшиш менамоянд, ки шогирдон соҳибкасб гарданд ва дар зиндагӣ маҷрои худро биёбанд.

Ҳотами ҲОМИД,
«Омӯзгор»

ОМУҶИШ

Таълими забони англисӣ ва имконоти он

Тайи солҳои охир дар ҷумҳурӣ ба масъалаи омӯзиши забонҳои хориҷӣ таваҷҷуҳи ҳамаҷониба зоҳир ва аз ҷониби ҳукумат барномаи махсус қабул ва тасдиқ шудааст. Дар муассисаҳои таълимӣ омӯзгорони забонҳои русӣ ва англисӣ аз методу усул ва шеваҳои нави таълимӣ истифода карда, машғулиятҳоро рангину шавқовар ва дар сатҳи баланд мегузаронанд. Дар муассисаи мо синфхонаи фаннии бо асбобу васоити аёнӣ ва технологияи муосир мучахҳаз ва кабинети лингвофонӣ мавҷуд мебошад. Замони муосир тақозо мекунад, ки машғулиятҳои забони англисӣ тарзе ба роҳ монда шаванд, ки ба рушди нутқи хаттӣ ва шифоҳии хонандагон мусоидат карда, онҳо байни ҳамдигар озодона бо ин забон сухбат ва муколама анҷом диҳанд.

Бо ин мақсад, дар машғулиятҳо аз тахтаи электронӣ, видеопроектор ва монанди ин васоити техникӣ истифода карда, ба хонандагон супориш медиҳам, ки

дар бораи ину он мавзӯ эссе нависанд, мазмуни онро ба таври шифоҳӣ нақл кунанд.

Дар омӯзиши забони англисӣ бештар аз ҳама ба тарзи талаффузи овозҳо, интонатсия ва маънои луғавии калимаҳо диққат додан зарур аст. Тарзи талаффузи садоноку ҳамаҷониба дар ин забон ҷойгоҳ ва нақши махсус дошта, маҳз ба василаи талаффузи дурусту бегалат маъно равшан ва дақиқ мегардад. Дар машғулиятҳои фанни мазкур аз усулҳои фаъоли таълим, аз ҷумла, гурӯҳбандӣ, саволу супоришҳои тестӣ ва ғайра истифода мекунам. Бо азхуд кардани забони англисӣ хонандагон метавонанд асарҳои бадеии ба синну солашон мувофиқро дар забони асл мутолиа кунанд, ки ин ба ташаккули тақомули ҷаҳонбинии онҳо таъсири файзбахш хоҳад расонд.

Муқаддас СУЛТОНОВА,
омӯзгори МТМУ №45-и
ноҳияи Шаҳринав

СОБИҚАДОРНИ МАОРИФ

Мактабдору рӯшангаре, ки дар солҳои 60-уми асри гузашта, замоне ки донишгоҳро хатм мекард, декани факулташ ҳар қадар хошиш кард, дар мактаби олии бимонад, розӣ нашуд. Ҷ ба зодгоҳаш баргашт, то дар рӯшди мактабу маориф сахм бигирад, аммо го-фил аз ин буд, ки сарна-вишт ӯро бо чӣ ҳаводисе санҷиш мекунад. Замоне мудири шӯъбаи маориф шуд, ки се солаш дар поёни ҳукумати Шуравӣ буд ва се солаш дар оғози ҷанги шаҳрвандӣ. Аммо ӯ ба ҷанг нафрат

Фаъолияти серҷабҳа ва манфиатбор

дошт ва дар муқобили он донишро истифода кард. Чӣ гуна?

Ширинҷон Дамдоров, ки ин шабу рӯзҳо ба синни 90 наздик мешавад, соли 1953 мактаби 8-соларо дар деҳаи Бунаӣ ноҳияи Ванҷ хатм карду барои хатми мактаби 10-сола ба маркази ноҳия рафт. Он қадар ташнаи илму дониш буд, ки бо чанд ҳамсоларо ҳар рӯз 24 км роҳро тай мекарданду ба маркази ноҳия ба мактаб рафта меомаданд. Меғӯяд, он солҳо азоби бисёре буд: аз ним-серию нимгурӯснагӣ, то мушкили либосу китобу дафтари асбоби хониш. Аммо ин умед вучуд дошт, ки хондану илм гирифтани инсонро ба мақсуд мерасонад. Умеде, ки Ширинҷони наврасро фиреб надод.

Соли 1956 мактабро хатм карду ба Душанбе омад. Донишҷӯии факултети забони англисии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни (Институт педагогии ба номи Т. Г. Шевченко) шуд. Баъди хатми таҳсил садорати факулта аз ӯ хоستانд, ки дар донишгоҳ бимонад ва устод шавад олим. Аммо танҳои падару модар нагузошт, ки як ҷавони рустой шахрӣ шавад роҳаш барои мақомҳои иҷтимоӣ бозтар бошад. Ба русто баргашт.

Дар деҳа, дар мактабе, ки таҳсил карда буд ва орзу дошт, донишгоҳ мехонаду омада онро обод мекунад, муаллим шуд. Замоне дар ин мактаб мехонд, чун муаллим намерасид, мактаб шароити хуб надошт ва курсиву миз намерасид.

Ширинҷони ҷавон ҳам муаллими мактаби 8-солаи деҳа буд ва ҳам муаллими мактаби шабона барои калонсолон, ки рӯзона дар соҳаи кишоварзӣ кор мекарданду шабона барои маълумоти миёна гирифтани таҳсил мекарданд. Бархе аз шогирдонаш ҳамсоли падару модараш буданд. Дар мактаб ба ҷуз забони хоричӣ, фанҳои дигар, аз ҷумла, забону адабиёти тоҷик ва забони русиро низ тадрис меод. «Мактабе, ки дар он солҳо мо кор мекардем, бинои кӯҳна дошта, болоиши он танҳо аз гил буд. Замонаи моддӣ-таълимии мактабҳо ниҳоят суст буда, мизу курсӣ намерасид. Дар як парта се-чорнафарӣ нишаста, таҳсил мекарданд. Қувваи барқ тамоман набуд ва ҷароғҳои керосиндорро истифода бурда, то соатҳои 10-11-и шаб дарс меодем. Ҷавононе, ки маълумоти миёна (синфи 9-10) надоштанд, рӯзона дар колхоз кор ва шабона таҳсил карда, соҳиби маълумоти миёнаи пурра мегардиданд», - ба ёд меоварад солҳои нахустини омӯзгорӣ Ш. Дамдоров.

Соли 1961 ба далели нарасидани мутахассиси забони хоричӣ омӯзгори ҷавонро ба мактаби маркази ноҳия ба кор даъват мекунад. Пас аз як сол дубора ба мактаби деҳа бармегардад ва то соли 1964 ҳамчун муовини директори мактаб кор мекунад. Соли 1964 ба хидмати сарбозӣ меравад ва баъди як сол бо рутбаи капитан бармегардад. Соли 1965 директори мактаби №3-и деҳаи Бунаӣ таъйин мешавад. Нахуст дархост дода, барои сохтани бинои нави мактаб иқдом мекунад ва дар 1,5 сол бинои онро месозад. Ин ҳама бо ҳашари омӯзгорон ва аҳли деҳа сурат мегирад. Пас аз 4 соли роҳбарии мактаб, ба унвони як мутахассиси барҷастаи соҳаи маориф мудири кабине-

ти методии шӯъбаи маорифи ноҳия таъйин мешавад ва ду сол заҳмат мекашад. Мақомоти раҳбариву хизбии ноҳия дониш, маҳорат ва қордонии ӯро ба назар гирифта, соли 1970 ӯро ба қорҳои хизбиву маъмури чалб мекунад. Ду сол дастурдиҳандаи кумитаи хизби ноҳия кор мекунад.

Чун ҷавони ташнаи илму дониш буд, борҳо дархост мекунад, ки барои таҳсил ба Мактаби олии хизбӣ ба Тошканд биаравад, аммо бо баҳонаҳои ночизе ин орзу ӯро бароварда намекунад. Ин аст, ки соли 1972 раиси Ҷамоати деҳоти Жовуди ноҳияи Ванҷ (ҳоло Ҷовидон) таъйин мешавад ва 15 сол дар ин мақоми масъул кор мекунад. Дар баробари дигар бахшҳо, Ширинҷон Дамдоров

дар ин мақом ба масъалаи мактабу маориф диққати ҷиддӣ медиҳад. Худаш меғӯяд, «дар ин солҳо, ки ман ба вазифаи раиси ҷамоат интихоб шудам, дар аксари деҳаҳо заминаи моддӣ-таълимии мактабҳо хеле суст ва биноҳои алоҳидаи мактабҳо фарсуда буда, дар деҳот шароити муассасаҳои фарҳангӣ ниҳоят суст буд. Дар ин давра 23 адад бинои таълимӣ, маданий-маишӣ дар деҳаҳои Потов, Убго, Барави, Рав, Жовуд ва биноҳои мактаб бунёд мешавад. Дар ҳамаи давра барои таҳкими пояҳои моддӣ-таълимии мактабҳо бо нишони «Аълоҷии маорифи халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон» қадрдонӣ карда мешавад.

Аз соли 1987 то соли 1993 дар вазифаи мудири шӯъбаи маорифи халқи ноҳияи Ванҷ кор мекунад. Дар сар то сари Иттиҳоди Шуравӣ давраи ошқорбаёнӣ оғоз шуда буд ва мактабу маориф дигар дар қайду банди мақомоти хизбиву сиёсӣ набуд. Аз сӯйи дигар, бо оғози солҳои 90-ум авзои сиёсӣ бад шуд, ки саранҷом ба ҷанги шаҳрвандӣ кашаида шуд. Дар ҳамаи давраи мушкил: поёни умри як низоми ва оғози давраи сохти нав, ки кашмакашҳои сиёсӣ вучуд чанги таҳмиливу бемаънии шаҳрвандӣ ҳамроҳ буд, Ширинҷон Дамдоров масъулияти мудирии шӯъбаи маорифи ноҳияро ба дӯш мегирад. Ба эътирофи худаш «ҳангоми шиносӣ бо низоми кори таълиму тарбия ва шароити кори мактабҳо маълум гардид, ки сифати таълим, шароити кори омӯзгорон ва заминаи моддӣ-таълимии мактабҳои алоҳидаи ноҳия он қадар хуб набуд, назорату беҳбудиро талаб мекард».

Қорро мудири тозатаъйин аз бартараф кардани масъалаи нарасидани омӯзгорон оғоз кард. Бо талошҳои худ, дастгирии омӯзгорон ва ҳашари мардум 51 синфхона месозад. Ҳамчунин, дар ин давра 7 бинои мактаби нав бунёд мешавад. Шумораи хатмкардаҳои мактабҳои ноҳия, ки ба макотиби олии кишвар ва берун аз он шомил мешаванд, меафзояд.

Ш. Дамдоров солҳои 1993-1995 дар мақоми муовини раиси Шурои намоёндогони халқи ВМКБ кор карда, амалан дар қор ба эътидол овардани вазъи амниятиву сиёсӣ ва таҳкими сулҳу ваҳдат ширкат кардааст. Ҷ борҳо комиссияҳои вилоятии вакилдор раҳбарӣ карда, барои ба эътидол овардани вазъи сиёсӣ талош кардааст. Соли 1993 дар шаҳри Душанбе бо раиси вақти Шурои Олии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дидор дошта, бо дастури Роҳбари давлат дар раъси як комиссияи барои сулҳу ваҳдат ва равобити дӯстӣ ба минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон сафар мекунад ва бо мардуми ин минтақа дидору мулоқот гузаронида, салому паёми сулҳу бародарии мардуми Бадахшонро мерасонад.

Баъдан боз дар мақомҳои роҳбарии ноҳияи Ванҷ кор карда, ҳоло бознишаста аст. Ин марди фидойи шогирдону фарзандони зиёдро тарбия карда, ки теъдоди аз онҳо то сатҳи академикӣ расидаву фарзандонаш дар мақомҳои хизмату дипломатӣ барои миллату давлат кор мекунад.

И. САЛОҲ,
барандаи Ҷоизаи ИҶТ
ба номи Абулқосим Лоҳутӣ

СОЛИ МАЪРИФАТИ ҲУҚУҚӢ

Волоияти қонун

Азизонам, ба ҳам оед барои иззати қонун,
Бувад афзал зи ҳар як сарвату ҷоҳ, давлати қонун.
Тамони равнақи аҳли башар гирад аз он маншаъ,
Бубинед, то чӣ ҳад бошад тавону қудрати қонун.
Ба назм овардааст роҳу тариқи зиндагониро,
Кунем таъзим ба азму шаъну шони савлати қонун.
Агар қонун набошад, вожгун гардад самову арш,
Мадори аҳли дунё сабз шуд дар ҳикмати қонун.
Масири одаму олам набошад бе сару бе по,
Бибед, арҷ бигзорем ба ҳар як қисмати қонун.
Набошад тарсу ваҳм, хавфу хатар дар файсали мушкил,
Бувад яксон ба ҳар инсон нигоҳу хислати қонун.
Намонад ҳеҷ кас навмед зи ҳаллу фасли аъмолаш,
Бибед роҳи ҳалли мушкилаш аз нусрати қонун.
Ало, эй худпарастону ҷафокорони беимон,
Битарсед аз низоми аз калому ҳайбати қонун.
Агар овод ҷустан бошад мақсуди умри мо,
Пазиред тору пуду муҳтавои фитрати қонун.
Мақоми дунявӣ дорад низоми давлати маҳбуб,
Ҳуқуқбунёд хонемаш барои мидҳати қонун.
Агар дар файсали мушкил ба дастуре кунӣ иснод,
Шавад ҳосил муроди кас зи файзу неъмат қонун.
Надорам заррае шак дар калому ҳарфу мазмунаш,
Кунам имзо зи қону дил ба ҳар як сархати қонун.
Набояд мунҳариф шуд аз раҳи адолат ҳеҷ,
Сари солим ҳамеша бошад дар хидмати қонун.
Сано хонам ба афроде, ки доранд сад ҳунар бо худ,
Вале авло бувад дар зиндагонӣ санъати қонун.
Барои иддае авфу гузашту имтиёзе ҳаст,
Сабақ бояд гирифт аз раҳмату аз шафқати қонун.
Замони яқдрилию якмаромӣ неъмат қонун,
Бибед халқро бо ҳам мароми ваҳдати қонун.
Раҳо созад зи бӯҳтону разолат бегуноҳонро,
Ҳазорон шукр бояд гуфт зи лутфу миннати қонун.
Бувад ҳомии Сарқонунӣ давлат Пешвои мо,
Мураттаб кардааст назму низоми ҳолати қонун.
Басар шуд худсариро бесаробонӣ, аё Давлат,
Сари таъзим фуруд орем ба назди ҳиммати қонун.

Пайшанбе ДАВЛАТ, ноҳияи Рӯшон

ШЕВАҲОИ ТАДРИС

Тарбияи ифтихори миллӣ

Ҳангоми баргузории машғулиятҳои таълимӣ аз фанни таърихи халқи тоҷик ба тарбияи ифтихори миллии шогирдон бояд таваҷҷуҳи доимӣ зоҳир намуд. Зеро фанни таърих мавзӯҳои оғоз дод, ки ба қаҳрамонию диловарии фарзандони шӯҷоъ ва ватандӯсти кишвар дар асрҳои гуногун ва муборизаҳои далеронаи онҳо бар зидди аҷнабиён-душманони ин марзу бум бахшида шудаанд. Нахустин давлати ориёӣ, ки бо номи Сосониён машҳур маъруф аст, дар натиҷаи донишу ҷаҳонбинии пешрафта, хиради воло ва муҳофизони сарсупурдаи ин давлат таъсис ёфта, 400 сол арзи вучуд карда буд. Дар ин давра илму фарҳанг, адабиёту санъат, тиббу маориф, кишоварзӣ, варзиш ва дигар соҳаҳо рушду пешрафт намуданд. Аз ҷумла, тибби ин давра ба он дараҷаи пешрафт намуд, ки ҷиҳати табобати табақаҳои гуногуни ҷомеа маркази муолиҷавӣ «Гунди Шопур» таъсис дода шуд. Дар ин марказ пизишкони варзидаву донишманд чамъ омада, ба табобати ҳар як намуди беморӣ машғул мешуданд. Аз ҷониби муаррихону адибон, донишмандони соҳаҳои гуногуни илм осори гаронмояи таърихӣ, фалсафӣ ва тиббӣ офарида шуда, илми тоҷикро ташаккулу таҳаввул бахшид.

Давраи рушду таракқиёт ва шуқуқҳои миллати тоҷик ҳамоно ба ҳукмронии сулолаи Сомониён рост меояд. Хусусан, замоне ки ба тахти шохӣ фарзанди ҷасуру баруманди миллат Исмоили Сомонӣ нишаст, дар тамоми ҷаҳаҳои ҳаёт пешрафту дигаргуниҳои азим ба вучуд омад. Исмоили Сомонӣ дар дарбори худ сиёсатмадорони фозилу хирадманд, олимону мутафаккирони донишман ва шоиру нависандагони нобигаро чамъ намуда, тамоми шароити имконотро баҳри таълифи асарҳои пурмуҳтавои баландғоя барояшон фароҳам овард. Шахсияти Исмоили Сомонӣ ҳамчун сиёсатмадори дурандеш ва бебок дар таърих намунаи ибрат буда, вай душманони миллату кишварро, ки ба сарзамини паҳновару бавусъати Мовароуннаҳру Хуросан чашм ало намуда буданд, намегузошт, ки ба қаламрави мамлақати тоҷикон наздик шаванд. Яке аз бузургтарин ва мондагортарин хидмати Исмоили Сомонӣ дар он буд, ки маҳз бо дастури вай китобхонаи калонтаринро дар Бухоро бунёд карданд, ки бо номи «Савонех-ул-хикмат» машҳур маъруф гардида буд. Бояд гуфт, ки тӯли асрҳои зиёд душманони миллати тоҷик натавонистанд тамаддуну фарҳанг ва забони тоҷикиро маҳву забун созанд. Маҳз забон ба миллати тоҷик бақою ҳастӣ ва умри бардавом бахшид.

Имрӯз бо талошҳои хастанопазир ва хидматҳои меҳанпарваронаи Пешвои миллат, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон пояҳои давлатдорӣ тоҷик мустаҳкам гардида, дар сиёсати берунии худ Ҳукумати Тоҷикистон сиёсати дарҳои бозро эълон доштааст.

Ҳавасмоҳ САДИКОВА,
омӯзгори таърих ва ҳуқуқи
МТМУ №39-и ноҳияи Варзоб

ОЛИМОНИ МО

Мақому мартабаи илмию шахсияти эҷодии олимону донишмандонро, ки чун омӯзгор фаъолият доранд, метавон аз паҳлӯҳои гуногун мавриди баррасӣ қарор дод. Ҳастанд нафароне, ки тамоми умр захира мекашанд, аммо махсули машаққату ранҷояшон хеле ночиз аст ва зумрае дигар ҳамчун омӯзгори болаёқат дарсро хуб мегузарад, бештари вақти худро сарфи таълим тарбия менамояд, вале хеле кам менависанд. Донишмандони дигаре ҳам ҳастанд, ки шуҳрати воқеӣ доранд, аммо дарсхояшон ҷолиб нестанд ва ба донишҷӯ таъсир расонда наметавонанд. Ва хеле каманд нафароне, ки ҳам омӯзгори хубанду ҳам олими сермаҳсул.

Дар асл олимоне, ки махсули эҷодашон бештар аст, бояд корман-

дифи ӯ қарор дод.

Сарсупурдагӣ ба илм ва ишқи беандоза нисбат ба таҳқиқ доштани Равшани Раҳмонӣ, пеш аз ҳама, дар он зоҳир мешавад, ки ҳеҷ омиле натавонистааст, ки ӯро лаҳзае аз навиштани хондан боздорад. Агар фаъолияти илмию ӯро тӯли солҳои навадуми асри гузашта ба эътибор гирем, беш аз дусад мақолаи илмӣ тайи даҳ сол навиштааст, ки дар ин солҳо бо сабабҳои нобасомониҳои иҷтимоӣ сиёсӣ ва қаҳқатии гуруснагӣ аксари олимони тақрибан чизе на навиштаанд. Маҳз дар ҳамаи давраи мавсуф маҷаллаи «Мардумгӯ»-ро таъсис дода, дар ҳафт шумораи он пажӯҳишҳои илмӣ ва маводи фаровоне аз осори шифоҳии мардуми тоҷик ва дигар ҳамзабоннамонро мунташир сохтааст.

ҳамчун жанрҳои назмӣ, намоишҳои халқӣ, драмаи гуфторӣ, чодархаёл ва аскияро ба жанрҳои намоишӣ дохил карда, перомони ҳамаи масоили мазкур, ба таври дақиқ, вале мухтасар бо мисолу шавоҳиди зарурӣ таҳлил намудааст, ки барои донишҷӯ аз ҳамаи ҷиҳат дарки проблемаҳоро осон менамояд. Дар қисмати «Рӯйхати адабиёт» Равшани Раҳмонӣ 858 адабиёти илмиро бо забонҳои гуногуни олам дарҷ кардааст, ки ин қисмати китоб на танҳо барои донишҷӯён, балки барои қулли муҳаққиқони соҳаи фолклоршиносӣ муфид аст.

Перомони фазилатҳои илмӣ ва моҳияти пажӯҳишҳои профессор Равшани Раҳмонӣ метавон чанд китоби дигар навишт. Аммо дар ин мухтасар, ки мо менигорем, ҳадаф

РАВШАНГАРИ ФАРҲАНГ ВА ОСОРИ ШИФОҲИИ МАРДУМ

Донишманди тоҷик, ки понздаҳ китобаш дар хорич аз кишвар мунташир гаштааст

дони пажӯҳишгоҳҳои илмӣ бошанд, зеро пайвасти ба пажӯҳиш машғуланд ва барои ин вақти зиёде ҳам дар ихтиёр доранд. Омӯзгорони макотиби олии дар давоми сол бояд сарбориеро, ки барои таълим барояшон ҷудо шудааст, анҷом диҳанд ва ин вақти зиёдеро мегиранд. Аммо баъзан чунин ба мушоҳида мерасад, ки профессори мактаби олии нисбат ба олим, ки дар академия фаъолият доранд, сермаҳсултар аст. Солҳои ҳафтодуми ҳаштодуми садаи гузашта дар факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон профессороне, чун Раҳими Мусулмонӣ, Худой Шарифзода, Абдунабӣ Сатторзода ва чанд нафари дигар на танҳо бо махсули фаровони илмӣ, балки дар нақди адабӣ ҳам фаъол буданд ва пайвасти ҷараёни адабии даврро тавассути матбуоти даврӣ нақд баррасӣ менамуданд. Айни ҳол дар факултети филологияи донишгоҳи мазкур профессор Равшани Раҳмонӣ донишманди аз ҳама сермаҳсул ба шумор меравад. Беш аз 40 китоби монография, 1400 мақолаи илмӣ, ки дар «Осорнома»-и ӯ дарҷ шудаанд, гувоҳи ин қазия мебошад. Ҳамчун мутахассиси соҳаи фолклор, ӯ тӯли беш аз чил соли фаъолияти илмию педагогӣ тавонистааст осори шифоҳии мардуми тоҷикро на танҳо мавриди таҳқиқ қарор диҳад, балки барои тамоми мардуми олам тарғибу ташвиқ созад, ки ягон олими дигар ин корро қарда натавонистааст. Аз солҳои навадуми асри гузашта то ба имрӯз ӯ ба сӣ давлати хорич аз кишвар, аз ҷумла, Австралия, Австрия, Амрико, Англия, Афғонистон, Германия, Дания, Венгрия, Италия, Норвегия, Муғулистон, Туркия, Фаронса, Ҳиндустон, Шветсия, Ватикан, Люксембург, Миср, Чехия, Япония, Голландия, Эрон, Юнон, Гурҷистон, Қирғизистон, Россия, Ўзбекистон, Салихад, Қазоқистон ва Латвия сафарҳои илмӣ қарда, бо гузоришу маърузаҳои илмӣ дар конференсияву симпозиумҳои байналмилалӣ осори шифоҳии фарҳанги мардуми тоҷикро муаррифӣ намудааст. Ҳамчунин, 15 китоби Равшани Раҳмонӣ дар хорича бо забонҳои гуногуни олам тарҷума ва нашр гардидааст, ки бо ин фазилат ягон донишманди дигари тоҷикро наметавон дар ра-

Дар баробари пажӯҳишҳои илмӣ, Равшани Раҳмонӣ ҳамчун омӯзгор то ба имрӯз барнома, дастур ва васонти таълимии зиёде барои донишҷӯён омода кардааст. Ба вижа, китоби дарсии ӯ «Фолклори тоҷикон: Дарсҳо аз адабиёти гуфторӣ», ки соли 2021 нашр шудааст, бештарин роҳнамо барои фолклоршиносӣ мебошад. Дар ин китоб, ки наздики шасад саҳифа аст, Равшани Раҳмонӣ фолклорро аз диди комилан нав баррасӣ кардааст. Агар китоби дарсии Р.Амонов ва В.Асрорӣ, ки солҳои пеш чун китоби дарсӣ истифода мешуд, танҳо жанрҳои осори шифоҳиро фаро мегирит, дар китоби Равшани Раҳмонӣ назарияи фолклор масоили зиёдеро дарбар гирифтааст. Дар ин китоб оид ба истилоҳи фолклор ва адабиёти гуфторӣ, таърихи пешина ва имрӯз, фолклор дар маросимҳо ва ҷашнҳо, жанрҳои адабиёти гуфторӣ, фолклори кӯдакон ва наврасон, ҳамокаи миллии ва фолклор, муносибати шoirони мардумӣ ба фолклор, адабиёт ва фолклор, муҳаққиқони соҳаи фолклор ва амсоли ин маълумоти зиёде оварда шудааст. Дар понздаҳ боби китоб беш аз шаст масъала перомони осори шифоҳӣ, таърихи пайдоишу таҳаввул ва ташаккули он аз давраҳои қадим то ба имрӯз оварда шудааст, ки арзиши баланди маърифатӣ доранд. Махсусан, маълумот дар бораи устура чун нахустин нишонаи фолклорӣ, анимизм, тотемизм, фетишизм, паремология, дуо, шугун, савганд, афсун, хоббинӣ, таъбири хоб, драмаи гуфторӣ, чодархаёл, аския ва амсоли инҳо аз масоиланд, ки ба тозагӣ дар фанни фолклор таълим дода мешаванд. Барои таснифи дақиқ ва ба таври системавӣ таълим додани фолклор Равшани Раҳмонӣ жанрҳои то фаро гирифтани вижаҳои мухтавои шаклиашон зери унвони махсус ба бобоҳ тақсим намуда, табақабандӣ кардааст. Барои мисол, масал, зарбулмасал, мақол, андарз, нӯшбод ва машваратро чун жанрҳои пандовар, чистону муамморо чун жанрҳои санҷиши зеҳн, афсона, қисса, достони насрӣ, ривоят, ҳикояҳои гуфторӣ, латиға, лофро дар бахши жанрҳои насрӣ, байт, дубайтӣ, рубой, чормисраи, себайтӣ, ғазал, сурӯд, тарона, бадеҳа, даргиликро

сари таъзим фуру овардан ба захираи машаққатҳои донишмандест, ки ҳешро пурра ба таҳқиқи пажӯҳиш бахшидааст.

Истифода аз вақт ва ганимат шумурдани он на ба ҳар кас муяссар мегардад. Дар баробари фаъолияти омӯзгорӣ, ҳамзамон, Равшани Раҳмонӣ сармуҳаррири маҷаллаи «Пайванд», узви чандин шурои диссертатсионӣ низ мебошад ва барои корҳои дигар, аз ҷумла, тарбияи бадан ҳам вақт меёбад.

Дар таърифи инсонии комил шoirони суфимашраб ва муҳаққиқони гузашта мулоҳизаҳои гуногун баён кардаанд. Ибни Арабӣ менависад, ки қулли башар дар зоти худ инсонии комил ба ҳисоб меравад, зеро нухайи Худованд дар рӯйи замин аст, аммо дар амалу рафтор танҳо анбиёву авлиёро ӯ инсонии комил шумурдааст. Аз ин нуқтаи назар, мо метавонем Равшани Раҳмониро ҳамчун инсонии комил бишиносем ва ба ӯ арҷ гузорем, зеро ӯ ҳамаи назарияти фарогирифтаашро дар амал татбиқ менамояд.

Равшани Раҳмонӣ ба синни мубораки ҳафтод қадам ниҳодааст, аммо ҳеҷ кас чунин наметавонад, зеро ҷусту ҷолоқӣ ва серҳаракатияи ҳамаи ҷавони ҳаҷдаҳсоларо менамояд. Шояд вучуди чунин устод дар донишгоҳ барои донишҷӯён намунаи ибрат ва пайравӣ қарор бигирад.

Боймурод ШАРИФЗОДА,
адабиётшинос

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Шаҳодатномаи гумшудаи Т-АТУ -0291350, ки онро соли 2009 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №65-и ноҳияи Шохмансури шаҳри Душанбе ба Фотимаи Туробшо додааст, эътибор надорад.

Шаҳодатномаи гумшудаи А №316284 дар бораи хатми синфи 9, ки онро соли 1996 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №108-и ноҳияи Шохмансури шаҳри Душанбе ба Аббасова Марҳабо Абдурахмоновна додааст, эътибор надорад.

КИТОБҲОИ НАВ

«ИМТИҲОНИ ҚИСМАТ»-И НАВИСАНДА

Китоби нави нависандаи номвар, барандаи Ҷоизаи адабии Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон Шодӣ Раҷабзода бо номи «Имтиҳони қисмат» ба нашр расид. Китоб фароғи хикояҳои солҳои охири адиб мебошад. Мавсуф дар хикояҳои бештар ба мавзӯҳои муборизаю

талоши одамон баҳри инсофи адолат, тасвири некию накукорӣ, мазамматҳои ҳислатҳои ношоиста, таблиғи ҳудогоҳию ватандӯстӣ тавачҷуҳ кардааст. Шоистаи таъкид аст, ки адиб дар навиштани хикояи дасти боло дошта, дар меҳвари нигоштаҳои ҳислатҳои инсонии воқеӣ қарор гирифта, сюжетҳои онҳо баргирифта аз ҳаёти пуршебу фарози одамон аст. Хонанда бо мутолиаи хикояҳои китоб дарк менамояд, ки нависанда мушоҳидакор аст, ба зиндагӣ нигоҳи дигар доранд ва қаҳрамонҳояшро дар гирдобҳои зиндагӣ ба мушкилоти зиёде рӯ ба рӯ мекунад, вале онҳо ҳеҷ гоҳ руҳафта наметаванд ва барои дарёфти ҳақиқат то ба охир мубориза мекоранд ва ба ҳадафи ҳеш мерасанд. Дар зимн, дар меҳвари хикояҳои нависанда тарбияи наврасону ҷавонон дар руҳияи ҳештаншиносӣ меҳанпарварӣ ва расидан ба қадри сулҳу субот қарор гирифтааст. Зеро аксари воқеаҳои хикояҳои адиб бозгӯии ҳолатҳои мушкили чанги шаҳрвандӣ дар кишвар мебошанд. Забону услуби нигоштаҳои низ ҷолиб буда, аз воситаҳои тасвири бадеӣ бамавқеъ корбаст мекунад. Хусусан, хикояҳои «Бегона», «Имтиҳони қисмат» ва ҳаҷвияҳои адиб пурмухтавою ҳадафманд ва дорои гоҳи баланд мебошанд.

Мазмуну мухтаво ва гоҳи китоби мазкур судманду омӯзанда буда, ба баланд гардиани ҷаҳонбинӣ ва маърифати аҳли ҷомеа мусоидат мекунад.

Баррасии масоили марбут ба об

Китоби нави номзади илми филология Баҳромзода Манижаи Зафаршодухт таҳти унвони «Бозтоби масъалаҳои об дар Радиои «Ховар»» аз ҷоп баромад. Дар он суҳбатҳои муаллиф бо коршиносони соҳаи экология, сиёсат, иқтисод ва намоёндогони сомонҳои байналмилалӣ доир ба ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон ва масъалаҳои экологӣ, ки солҳои 2020-2021 дар барномаи таҳлили «Сарват»-и «Радиои FM Ховар»-и АМИТ «Ховар» паҳш гардидаанд, гирд оварда шудаанд. Маълум аст, ки маҳз бо талошу иқдомҳои Асосгузори сулҳу ваҳдаи миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ташаббусҳои Тоҷикистон дар арсаи ҷаҳонӣ пазируфта шудаанд. Дар ин маҷмуа моҳият ва аҳамияти ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон марбут ба об, ҳифзи пиряхҳо ва истифодаи мақсадноки он мавриди таҳлили баррасӣ қарор дода шудаанд.

Н. ОХУНЗОДА,
«Омӯзгор»

Намоёндогони Тоҷикистон дар конфронси ҷаҳонии рушди таҳсилоти касбӣ дар Чин иштирок намуданд.

ЭҶОД

Модари ман зани дехотии хоксоре буд. Саводи кофӣ надошт. Ӯ дар солҳои маҳви бесаводӣ як сол ба мактаб рафта, ба гуфти худаш, байни ҳамсинфони пешқадам будааст.

Ному насаби худро бо хуруфи лотинӣ менавишт: «Nazarova Izatmo». Вақте ҳаткашони дехаамон - амаки Худоёр нафақаи падарамро меовард, модарам ҳамин «имзо»-ро гузошта, нафақаи падарамро мегрифт ва хушхол мешуд. Хушхолии модарамро ман аз аргувонӣ шудани рухсороҳояш ва дурахши чашмонаш мефаҳмидам. Воқеан, бори зиндагонӣ пас аз бемори бистарӣ шудани падарам пурра бар дӯши модарам буд. Бародаронам яке дар хизмати Ватан-Модар, дигаре донишҷӯи техникуми индустриалии Душанбешахр буданд.

Модари захматкаши ман аз овози ҷавонӣ бори зиндагиро якҷаву танҳо бар дӯш дошт. Зеро падарам сарҷупони колхоз буд ва дар шашафт моҳ як маротиба, барои ду-се рӯз ба хона омада, боз ба кӯҳу пушта бармегафт.

Бо вучуди бемордорӣ, бори рӯзгор, тарбияи панҷ фарзанд, модарам боре ҳам бечоранолӣ намекард. Шукронаи Худованд, бақувват буду тани солим дошт. Халтаҳои ордро аз мағоза бо ароба ба хона меовард.

Ман, ки фарзанди аз ҳама хурдии хонадон будам, доимо дар бари падари беморам менишастам. Вазифаи ман ба модарам расондани ҳар ниёзи падарам: чойи гарм, як коса чурғот, ба дигар пахлу гардондан ва гайраҳо буд.

Падарам ба ман дар бораи ҷавониҳо, ятим мондан аз падару чудиҳои аз модар, гуломвор қор қардан дар хонадони амак, ҷи гуна бо модарам хонадор шудан ва ҷаққонию хунармандихои модарам ҳикояҳо мекард. Хусусан, киссаеро дар мавриди ҷасурии модарам падарам бо ифтихор ҳикоят мекард.

Дар арафаи иди қурбон падарам аз шубонӣ меояд, то идро бо ахли оила гузаронанд.

Нисфирӯзи саги ҷупонии ало, ки ҳамеша ҳамроҳи падарам меомад, беист аккос мезанад. Падарам ба модарам амр медиҳад, ки рафта бинад, ба саг ҷӣ шуда бошад! Аз афташ, одами бегона омадааст. Модарам дарвозаро кушода, пушти дар мардеро бо либоси чиркину фарсуда мебинад. Мард як ба модарам ва як ба либосҳои ба тор овехташуда назар карда, ба модарам ишора мекунад, ки гурусна асту нон мехоҳад. Модарам як пораи нон ба мард медиҳад. Ин дам чашмаш ба сари кафидаи мард меафтад, ки хун дар атрофаш қарахш бастааст.

Модарам баргашта, ба падарам мегӯяд, ки сари ин мард кафидагӣ ва чашмонаш бечо буданд. Падарам аз табақи таом даст кашада, мехоҳад мардро баргардонаду ҳолу аҳвол бипурсад ва агар лозим бошад, захми сарашро марҳамбандӣ кунад. Вале ҳодисае, ки мебинад, ӯро аз нияташ бармегардонад. Мард дар паноҳгоҳе истода, нони модарам додагиро, порча-порча қанда, назди сагамон мепартояд ва чун падарамро мебинад, рӯ ба гурез меорад.

Падарам ба модарам мегӯяд, ки ин мард ӯ дӯстдори хайвонот аст ва ӯ ягон нияти дигаре дорад, ки нонро реза карда пеши саг меандоخت. Бегоҳи он рӯз як рафиқи падарам ба хона омада, ба падарам хабар медиҳад, ки дар ҷароғоҳ ҷӣ ҳодисае шудааст ва бояд ҳар ду ба сари рама баргарданд. Модарам илтиҷоомез аз падарам хоҳиш мекунад, ки наравад.

Падарам модарамро бо суханони тасаллобахш ором карда, ҳамроҳи рафикаш меравад.

Нимаи шаб модарам аз гириядодараки дар гахворабудаам бедор шуда, ба берун нигоҳ мекунад. Мебинад, ки ҳамон мард ҳама либосҳои нави дар торкаш овехташударо сари китф карда, қолинеро ҳам бардоштанист.

- Ҳой, беинсоф! Кани, мон либосхоро! Ва бардурӯғ фарёд мезанад: -Э хез, мардак, хез, сагро сар дех, дузд даромад, дузд!!!

Дузд қолинеро монда, либосхоро гирифта мегурезад. Модарам ҳам аз думболлаш меавад. Наздики мағозаи деха дузд либосхоро мепартояду худаш ба симҷубе, ки ба боми хонаи ҳамдехаамон Бобоазиз часпида буд, баромаданӣ мешавад. Модарам пойҳои дузд бо симҷуб якҷоя саҳт оғуш карда, бо тамоми ҳаҷти «Ҳочишамс, хо-о Ҳочишамс, хез, дузд ро доштам, дузд рооо!» мегӯяд.

Ҳочишамс, қаровули мағоза, фону сар даст ва калтак дар дасти дигар давида меояд ва бо ёри на-

ЁДИ МОДАР

фароне, ки аз доду валвала бедор шудаанд, дасту пойи дузд мебандад. Модарам аз ҷароҳати сараш марди гадоро мешиносад. Пагоҳ мардуми деха ӯро ба дасти мақомот месупоранд. Маълум мешавад, ки ин мард аз зиндон фирор карда будаасту мавриди ҷустуҷӯ қарор доштааст. Рӯзи дуюми баъди ин воқеа модарамро ба идораи ҷамоат даъват мекунад ва барои дастгир кардани зиндонии фирорӣ таҳсину офаринҳо хонда, ба ӯ тухфаҳо ва орду гандум медиҳанд.

Модарам доимо зани тозаву озода буданд. Пас аз даргузашти падарам, бар замми қорҳои хона, гову мол, қори қолхоз, боз дар мактаби деха, ки ба хонаамон хеле наздик буд, фаррошӣ ҳам мекард. Охир, ду писару ду духтарро хонадор қардан барои як зани бешавҳар осон набуд. Модарам ба ин мақсад барои ҳамдехагон рафидаю остинча медӯхт, дар тӯю маърақаҳо қулчаҳои хурду қалон, дар идҳо ҳалво ва рағгани зағирӣ мепухт, дегдони қалон ва дегдонча месохт.

Куртаҳо, ки ману хоҳарбузургам мепӯшидем, кӯрпаю кӯрпачаҳо, ки доштем, ҳама дастмузди ҳамин гуна ранҷу хунарҳои модарам буданд. Ӯ аз маҳсули дастонаш ҳам барои мо курта медӯхт ва ҳам барои арӯси ояндаи хонадонамон бо умед сару по чамъ мекард.

Модарам бо занҳои ҳамсоя муносибати хубу дӯстона дошт. Ҳар боре, ки нон мепухт, занҳои ҳамсояро шакарбӯхӯрӣ даъват мекард. Сухбати сари дастархони занҳо барои ман бениҳоят хушоҷанд буд. Гуё бароям бо лаҳни ширину гуворо алла мегуфта бошанд.

Модарам гайбат қарданро хуш надошт. Худаш низ гапи касеро намегуфт.

...Вақте бародаронам баркамолу соҳибӣ қор, соҳибӣ зану фарзанд шуданд ва хоҳарбузургаму ман маълумоти олий гирифтему оиладор шудем, қори модарам равиши дигар гирифт. Қадоме аз мо - фарзандон мушқиле медоштем, бемор мешудем, фарзандамон бемор мешуд, тӯю маърақа меоростем, кӯрпаю кӯрпача дӯхтанӣ мешудем, модар дар хизмати мо буд. Ва ҳамаи инро бо як масъулияти баланд, бо як ҷаҳон ифтихору хушнудию қаноатмандӣ иҷро менамуд!

Модари фариштаҳӯи ман аз қасеви чизе гилагузӯрӣ намекард. Ҳатто лаҳзаҳои вопасини ҳаёташ, ки бо сабаби шикастани пояш ҳафт моҳ бистарӣ гашта буду ман ҳамчун фарзанди нозпарвардаш сари боли-

наш бемордорӣ накардам, лаб ба шикоят накушод. Моҳе ду-се маротиба ба аёдаташ меомадам ва кӯдакону қорамро пеша қарда, ба хонаи худ бармегаштам. Ӯ низ ба баргаштанам ҳидоят мекард: «Бирав, бирав, духтарам, шавҳарат танҳо, кӯдаконат аз мактаб намонанд, қори давлат...»

Як рӯз қабл аз вафоташ ба хабаргириаш омадам. Дигар хешу таборон ҳам омада буданд. Модарам чун пештара, ҳамчун одами солим сухан мекард, механдиду механдонд. Вале чашмонаш мисли пештара набуд. Гуё нур надошт. Сари болинаш ҳам шудаму пурсидам: - Очачон, ягон ҷоят дард дорад?

- Не, қони оча, ягон ҷоям дард надорад. Лекин ту нотобӣ. Бирав, камтар дар он хона дам бигир.

Субҳи рӯзи дигар, баъди субҳона, модарам об хост. Ӯ дигар бе зарурат гап намезад. Зани бародарам пахтаро дар об тар карда, ба лабони модарам расонда буд, ки чашмонашро кушода: «Э, аз ҷохи хона оби хунук оварда, бо ҷумаки чойник обам бидех», - гуфт.

Ман сари болинаш нишаста, ба рӯяш зехн мондам. Чашмонашро кушода нигоҳ қард.

- Туй, бачам? Худо ниғаҳбонат бошад.

- Манам, очачон. Дастантро молиш диҳам?

- Не. Хоб дорам, духтарам. Мехоҳам оромӣ бошад. Илтимос берун бароед, камтар бихобам.

Ман, боз як-ду нафари дигар, ба берун баромадем. Рӯи кати айвон нишастам. Ҳанӯз даҳ дақиқа нагузашта, ҳамсоязан аз назди модарам баромада, гирифт гуфт:

- Биёед, пеши очачон. Очатон арӯс шуда, суроғи шаҳи гумшудааш меравад.

Гӯшҳоям қулф заданд, пеши чашмонамро сиёҳӣ гирифт. Қонҳавл худро ба хонаи хоби модар задам. Модари нозанини хушгуфторам бо чашмони пӯшидаю манахи баста, лабони моили табассум ба хоби абад рафта буд.

Намедонам ҷӣ қадар доду гирев қардаам, ки хоҳарбузургам маро ба берун бурда, ба рӯям об пошиду гуфт: - Модарамро гурдаҳош аз қор монда буд. Варам аз нӯги пойҳо то ба зери шикамаш рафт. Духтур омада диду гуфт, ки дигар ягон илоҷе нест. Бо хоҳиши модарам инро ба ту нагуфтем.

Ох-ҳ, модар, модари меҳрубону хирадмандам! Модари хушназару оростави озодаам! Дар бузургиат бимирам! Ҳатто, дами марг ҳам мо фарзандонатро химоя қардӣ! Нахостӣ, ки қон доданатро бубинему дилхун шавем. Модари пурзаҳмати роҳатнодидаам!

Ҳар чи дорам аз ту, аз ранҷҳои беподоши ту, аз дуои неки ту дорам! Ҳама хунарҳоятро омӯхтаам ва ба фарзандонам низ омӯзондаам, модари қон.

Инак 22 сол боз дар барам нестӣ. Тули ин муддат азоби вичдон мекашам, модар! Чаро наздат наомадам, то рӯзҳо, ҳафтаҳо, моҳҳо бемордорӣ ва тимордорӣ қунам? Ҳӯроқеро, ки шояд дилат мекашид, омода намоям? Ҳарфею хиҷоеро, ки мехостӣ бо ман гӯӣ, бишунаваму гӯбори дилатро барорам? Шояд инро мехостӣ, вале боз ҳам барои ташвиш надодани ман «Бирав, бирав, духтарам» мегуфтӣ!

Дехаамонро дӯст медорам, зеро қадамҷойи ту буд ва ҳар гулу гиёҳе, ки аз заминаш сар мезанад, бӯи диловези туро дорад. Чашмаҳош дарак аз қалби покати медиҳанд.

Ҷоят қаннат ва манзили охира-тат пурнур бод, модарҷон!

Ҷумъагул НАЗАРОВА,
шаҳри Душанбе

ЧАШМАНДОЗ

Маорифи ҷаҳон

Бангладеш: таълимоти онлайнӣ

Дар низоми таълимии Бангладеш таълимоти касбӣ ва техникӣ мавҷуд аст. Ин низом махсуси ҷавонон буда, ба онҳо имконият медиҳад, ки касбҳои гуногуни техникӣ ва индустриалиро омӯзанд. Дар зинаи таълимоти касбӣ ва техникӣ ба донишомӯзон аз рӯи бахшҳои гуногун машғулиятҳо гузаронида мешавад, ки муҳандисӣ, тиб, технологияҳои замонавӣ ва гайраҳо ба ин мисол шуда метавонанд.

Инчунин, дар ин мамлакат барномаи таълим барои қалонсолон ва таълимоти онлайнӣ низ ба роҳ монда шуда, ин низом фарогир ва барои тамоми табақаҳои ҷомеа муфид мебошад. Бояд қайд кард, ки дар мактабҳои Бангладеш таҳсил бо забонҳои бенгалӣ ва англисӣ буда, забони англисӣ ҳамчун забони таълимӣ ва забони расмӣ идораҳои давлатӣ низ ба ҳисоб меравад.

Баланд бардоштани сифати таълим дар Камбоҷа

Тайи чанд соли охир Ҳукумати Камбоҷа ва ташкилотҳои байналмилалӣ якҷанд тадбири муҳимро барои беҳтар кардани сифати таълим ва дастрасии баробар ба таҳсил роҳандозӣ намуданд. Дар ин ислохот омӯзиши фанҳои муҳим, аз ҷумла, математика, илмҳои табиӣ ва муҳандисӣ ба роҳ монда шудааст.

Инчунин, Ҳукумати Камбоҷа барои баланд бардоштани сатҳи сифати таълим аз платформаҳои онлайнӣ ва муҳити рақамӣ истифода намуда, барои донишомӯзони минтақаҳои дурдаст шароит фароҳам меорад.

Сомалӣ: хонандагон имтиҳони махсус месупоранд

Дар мактабҳои миёнаи Сомалӣ мисли аксари давлатҳои ҷаҳон ҳафтаи таълим аз 40 соати дарсӣ ва ҳар дарси он аз 45 дақиқа иборат мебошад. Пас аз итмоми мактаби миёна хонандагон барои ба даст овардани шаҳодатнома имтиҳони махсус месупоранд. Баъди гузаштан аз имтиҳон онҳо метавонанд таҳсилро дар зинаи таълимоти олий идома диҳанд.

Дар Сомалӣ зинаҳои таҳсилоти олиро донишгоҳҳои Ҳаргейса, Донишгоҳи Бай, Донишгоҳи Хорн, Донишгоҳи Бурао, Донишгоҳи Нугаля, Донишгоҳи Адмас... таъмин менамоянд.

2 навъи магистратура дар Эквадор

Ҳукумати Эквадор ба рушди соҳаи маориф тавачҷуҳи хоса зоҳир намуда, барои рушди ин соҳа бештар маблағгузӯрӣ мекунад. Аксари донишгоҳҳои ин кишвар дар ҷаҳон мавқеи намоёнро сазоворанд. Муассисаҳои таҳсилоти олии Эквадорро донишгоҳҳои давлатӣ ва хусусӣ ташкил медиҳанд.

Ғайр аз ин, дараҷаи магистрӣ низ дар донишгоҳҳои мамлакат 2 навъ: магистрӣ соҳаи санъат ва магистрӣ соҳаи илм мешавад, ки тақсими ин зинаҳо аз донишгоҳҳо вобаста аст.

Гвинея: духтарон таҳсилро идома медиҳанд

Дар муассисаҳои Гвинея барои хонандагони 7 то 13-сола таҳсили ҳатмӣ пешбинӣ шудааст. Тибқи барномаи таълим забони таҳсил дар мамлакат фаронсавӣ буда, забонҳои маҳаллӣ ба мисли сусо, малинка ва пулу низ дар мактабҳо истифода мешаванд. Ин барои кӯдаконе, ки забони фаронсавиро намедонанд, кумак мекунад.

Масъалае, ки дар соҳаи маорифи Гвинея мушқилӣ эҷод кардааст, дастрасии духтарон ба таълим аст. Дар баъзе аз минтақаҳои кишвар барои таҳсили духтарон монеаҳо вучуд доранд ва Ҳукумати Гвинея барои баргараф қардани ин мушқилӣ талош карда истодааст.

Таҳияи Ирода ТИЛАБОВА,
«Омӯзгор»

ТАВАЧЧУХ

Обуна ба ҳафтаномаи «Омӯзгор» барои соли 2025

Агар хоҳед, ки дар соли 2025 аз навоварихои соҳаи маориф ва илм огоҳ бошед, амру фармоиш ва дастурҳои вазири маориф ва илм ва асноди соҳаро сари вақт дастрас намоед, аз таҷрибаи судманди ҳамкасбон огоҳ гардед, таҷриба, андеша ва дархости худро пешниҳод карда тавонед, аз эҷоди бадеии ҳампешагон огоҳ бошед, ҷолибтарин нигоштаҳоро оид ба умдатарин масоили рӯз мутолиа кунед ва сатҳи донишу маҳорату малакаи худро пайваста боло бардоред, ба нашрияи дӯстдоштаи худ – «Омӯзгор» обуна шавед.

Нархи обуна барои як сол бо иловаи хидмати почта – 184 сомонӣю 93 дирам

СУРАТҲИСОБИ МО

КВД БА ТҶ «Амонатбанк» РМБ 350101626
с/ҳ 20202972200817101000 РМА 010009400
ҳ/м 20402972316264 Ба «Омӯзгор»

НАШРИЯИ ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН www.omuzgor-gazeta.tj

МУАССИС
Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

САРМУХАРРИР
Эҳсон САФАРЗОДА 225-81-55

ҲАЙАТИ ТАХРИРИЯ
Раҳим САИДЗОДА
Абдулло РАҲМОНЗОДА
Чамшед ҶҶҶҶҶҶҶҶ
Лутфия АБДУЛҲОЛИҚЗОДА
Дилшод САФАРЗОДА
Қобилҷон ХУШВАХТЗОДА

ҲАЙАТИ ЭҶОДИ
Абдурауф МУРОДИ 225-81-58 (ҷонишини сармухаррир)
Насриддин ОХУНЗОДА 225-81-57 (котиби масъул)
Шодӣ РАҶАБЗОДА (мухаррири шӯба)
Ҳотами ҲОМИД 225-81-57 (мухаррири шӯба)

МУХБИРОНИ МИНТАҚАВӢ
Чангибеки УЛФАТШОҶ (ВМКБ)
Сухроб АЗИЗӢ (вилояти Хатлон)
Нуъмон РАҶАБЗОДА (вилояти Сугд)

Набиҷон НАБИЕВ 225-81-61 (масъули обуна)
Мадина ДИЛОВАРОВА (хуруфчин)

«Омӯзгор» тахти рақами 271/рз-97, аз 27.09.2021 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав номнавис шуда, тахти рақами 0110005977 дар Қумитаи андозаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайди давлатӣ гирифта шудааст. Нашрия ба хотири чандандешӣ маводе низ ба таъби мерасонад, ки идораи ҳафтанома метавонад бо муаллифон ҳамфикр набошад ва барои онҳо масъулиятро ба уҳда нагирад.

Навиштаҳо ва суратҳои ба идораи ҳафтанома воридгашта баргардонидани наменшаванд. Идораи ҳафтанома навиштаҳоро дар ҳаҷми на бештар аз 4 саҳифаи компютери андозаи 14 (фосилаи 1,5)-и харфи Times New Roman Tj қабул менамояд.

Нишонӣ: 734025, ш. Душанбе, хиёбони Айнинӣ - 126.

Ҳафтанома дар матбааи нашриёти комплекси «Шарқи озод» ба таъби расид.
Индекси обуна: 68850.
Адади нашр: 37654 нусха

Почтаи электронӣ: p.omuzgor@maorif.tj
Сомонаи ҳафтанома: www.omuzgor-gazeta.tj

QR - коди сомонаи расмӣи нашрияи «Омӯзгор»

Навбатдори шумора Ш. Раҷабзод

Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон

барои ишғоли вазифаҳои зерин дар кафедраҳои донишгоҳ барои соли таҳсили 2024-2025 озмун эълон мекунад:

- Кафедраи барномасозӣ ва низомҳои зехнӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи бахисобгирии муҳосибӣ ва аудит:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи бизнеси сайёҳӣ ва меҳмондорӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи географияи иқтисодӣ ва экология:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи идоракунии давлатӣ ва маҳаллӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи иқтисодиёти ҷаҳон:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналмилалӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи соҳибкорӣ ва иқтисодиёти соҳавӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи забон ва фарҳанг:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи забонҳои хоричӣ ва робитаҳои байнифарҳангӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи менеҷмент ва маркетинг:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи молия
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.

- Кафедраи назарияи иқтисодӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи риёзиёт дар иқтисодиёт:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи варзиш ва мудуфияи шаҳрвандӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи таҳлили иқтисодӣ ва омор:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи технологияҳои иттилоотӣ ва иқтисодиёти рақамӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи фаъолияти бонкӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи фаъолияти гумрукӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи ҳуқуқ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи таърих ва фалсафа:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи хизматрасониҳои тиббӣ-осоишгоҳӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи забон ва адабиёти рус
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.
- Кафедраи менеҷменти молиявӣ ва андозбандӣ:
- мудири кафедра – 1 ҷой, доктор ё номзади илм.

ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ТИҶОРАТИ ТОҶИКИСТОН

барои ишғоли вазифаҳои зерин озмун эълон менамояд:

№	Мудири кафедра	Дараҷа ва унвони илмӣ	Ҷой
1	Кафедраи математикаи олий ва фанҳои табиатшиносӣ	д.и.ф.м., профессор ё н.и.ф.м., дотсент, д.и.и., профессор ё н.и.и., дотсент, д.и.т., профессор ё н.и.т., дотсент	1
2	Кафедраи иқтисодиёти ҷаҳон ва муносибатҳои байналмилалӣ	д.и.и., профессор ё н.и.и., дотсент	1
3	Кафедраи фаъолияти гумрукӣ	д.и.и., профессор ё н.и.и., дотсент	1

Довталабон барои ширкат дар озмун ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод менамоянд:

- ариза ба номи ректор оид ба ширкат дар озмун;
- нусхаи дафтарчаи меҳнатии тасдиқшуда;
- нусхаи дипломи таҳсилоти олий, номзади ё докторӣ;
- парванда ва варақаи шахсӣ бо расм;
- тарҷумаи ҳол;
- тавсифнома аз ҷойи қор;
- рӯйхати асарҳои илмӣ-методӣ.

Ҳуҷҷатҳо барои озмун ишғоли вазифа бояд на кам аз 10 рӯз пеш аз оғози ҷаласаи Шурои олимони донишгоҳ ба котиби Шурои олимони пешниҳод карда шаванд.

Мухлати пешниҳоди ариза барои иштирок дар озмун на дертар аз як моҳи интишори эълон мебошад.

Нишонӣ: ш. Душанбе, к. Деҳотӣ-1/2, **телефон барои тамос:** 234-85-46.

МАРКАЗИ БАРНОМАҶОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

БАРОИ ТАҲСИЛИ ШАҲРВАНДОНИ ТОҶИКИСТОН ДАР МУАССИСАҶОИ ТАҲСИЛОТИ ОЛӢ ВА ИЛМӢ ДАР ДАВЛАТҶОИ ХОРИҶӢ ҚАБУЛИ ҲУҶҶАТҶОРО ЭЪЛОН МЕНАМОЯД

Маркази барномаҳои байналмилалӣ ба маълумоти довталабон ва шаҳрвандон мерасонад, ки барои таҳсили шаҳрвандон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии хоричӣ мамлакат дар зинаҳои бакалаврият, магистратура, аспирантура, докторантура ва коромӯз аз рӯи ихтисосҳои гуногун қабули ҳуҷҷатҳо оғоз гардид.

Қабули ҳуҷҷатҳо ба муассисаҳои олии касбии 184 давлати дунё, аз ҷумла, Аврупо ва Иёлоти Муттаҳидаи Амрико, Россия, Беларус, Эрон, Туркменистон, Қазоқистон, Озарбойҷон, Ўзбекистон ва дигар давлатҳо оғоз гардид.

Хоҳишмандон метавонанд барои супоридани ҳуҷҷат (номнавис шудан) ба Маркази барномаҳои байналмилалӣ бо суроғи шаҳри Душанбе, кӯчаи Мирзо Турсунзода, 47 (рӯ ба рӯи Алиф Сармоя), муроҷиат намоянд.

Ҷамзамон, метавонанд ба раёсати маорифи вилояти Сугд дар суроғи шаҳри Хучанд, кӯчаи Шарқ 29 муроҷиат намоянд.

Телефонҳо барои тамос: 223-23-59, 221-11-75.